

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 7-80 Din, polletno 13 Din, celoletno 23 Din; za inozemstvo: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 45 Din. — Račun poštna brailica, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Po bitki

Po bitki? S kom pa? To pot mislim na minulo bitko s poglavarjem klerikalne stranke (SLS) škofom dr. Jegličem.

Skoro pet mesecev je že, odkar je ljubljanski škof dr. Jeglič začel vojno proti «Domovini». Čemu? Da vera ni v nevarnosti niti od strani SDS niti od strani «Domovine», to je škof dobro vedel. Čutil pa je, da je v nevarnosti SLS, in to mu je bilo dovolj, da je cerkev in vero vpregel v pomoč stranki.

Ljudstvo je začelo premišljati, čemu je treba, da še pripada ravno SLS. Čemu mora v občini, v državni politiki, v gospodarstvu poslušati duhovne? Ali ima vera kaj opraviti s carino, s cenami pridelkov, z železniškimi tarifami? Ali je v katoliški veri nauk, da se moramo boriti proti Srbom in za avtonomijo?

Tako premišljajoč je marsikakšen bivši klerikalec prišel do zaključka, da nam duhovniška stranka ni potrebna. Čemu bratomorni boj, čemu strastni prepiri, ko je kulturnega in gospodarskega dela dovolj za vse. Tudi za duhovnike v bratski slogi z drugimi!

Tako je ubogemu staremu gospodu škofu ostal, da dokaže potrebo farovške stranke, edino en piškav izgovor: «Vera je v nevarnosti».

In začeli so s povečevalnim steklom iskati po «Domovini», kje bi našli kaj protiverskega. Zavijali so in lagali, a našli niso ničesar; vrhu tega pa sem jaz enkrat za vselej pred vso javnostjo povedal, da vera in versko življenje SDS nele nista na potu, nego da hoče SDS tudi paziti na to, da država vero podpira in ščiti. Vere ne izganjamo ne iz šol ne iz zasebnega življenja.

To je škofu dr. Jegliču sapo zaprlo. Moral je celo priznati, da je katoliška SLS v Prekmurju (radi kroglic!) kandidirala za poslanca — protestanta. Mi pa smo na to naslonili svoj nauk, da v vsem javnem življenju lahko delujemo skupaj in brez razlike vere in da so torej dobrodošli in enako veljavni člani SDS lahko katoliki, protestanti, pravoslavni in muslimani.

A g. dr. Jeglič, dasi je vsakdo videl, da nam je delal krivico, je duhovnikom vendar ukazal: naj preganjajo «Domovino». Izrabili so velikonočno izpoved in začeli pritiskati. Takih primerov je na stotine, a najstrašnejši je oni župnika g. Andreja Orelika v Strugah, ki je ubogo kmečko ženico pognal iz spovednice, ker je njen — mož naročen na «Domovino». Žena je zaradi tega celo zbolela. Jaz dravim na to, da taka zla početja, če je še

kaj pravice na svetu, ne morejo ostati in ne bodo ostala brez kazni.

Kar je nad ubogimi ljudmi, ki se še dajo plašiti, ob letošnji Veliki noči zagrešila politična duhovščina, je srednjeveška sramota, ki Slovence smeši nele pred Hrvati in Srbi, ampak pred vsem kulturnim svetom.

Na opazke zunanjih opazovalcev, kako je kat takega mogoče in zakaj ljudje k politikujočim duhovnikom sploh hodijo še v cerkev, odgovarjamo, da je naše ljudstvo bitko vendarle dobro prestalo.

Strahovanje z lažnim žuganjem brezvestne politične duhovščine ni prav za prav nič izdalo. **Ponos ljudstva se mu je upri.** Kljub groznemu pritisku je ljudstvo vzdržalo in s prezirom odklonilo zlorabo vere. Danes gre preko 20.000 «Domovine» med narod in iz mnogih krajev mi poročajo, da je prav za prav škof dr. Jeglič glavni dobitnik «Domovine».

Zato pa pravim jaz vsem bratom Srbom in Hrvatom, ki obžalujejo slovenskega kmeta,

kakor da je za večno obsojen v politično jerojstvo klerikalstva, da obupavanje in obsojanje ni na mestu: kdor vpoštevja, kako je politična duhovščina zamrežila dušo in šege ljudstva in kdor dalje vidi, da naša organizacija kot prava ljudska organizacija prav za prav šele par let deluje tudi v vaseh, mora priznati, da je napredek velikanski.

Obupni napad SLS z zlorabo škofovske palice je končno odbit. Mi napredujemo in samo vabimo somišljenike, naj klerikalnim pristašem dokazujejo koristnost in poštenost našega dela, obenem pa škodljivost in sramoto politične odvisnosti ljudstva od duhovniške komande. Vprašajte vsakogar: Čemu je potrebno, da farovž zapoveduje tudi v politiki in v gospodarstvu? Ali ni sramotno za kmeta, za delavca, za obrtnika, da ga v politiki in gospodarstvu na vrvi vodi duhovnik? Duhovniška politika vas je vodila v Avstriji v krvavo svetovno vojno, po osvobojenju pa v avtonomistično razdiranje države, ki pa ni vedlo v propast države, ampak v propast gospodarstva Slovenije.

Narodni poslanec dr. Gregor Žerjav.

Zakaj je bil zvišan državni proračun

Minister Pucelj in klerikalni poslanec Pušenjak odlikovana na predlog finančnega ministra zaradi zaslug pri sprejetju povečanega državnega proračuna

Ponovno smo ugotovili, da radičevci ves čas, odkar so v vladi, niso ničesar drugega storili, kakor povišali državne izdatke in s tem tudi davčna bremena za blizu 3000 milijonov dinarjev na leto. Državni proračun, ki je prej znašal okrog 10 milijard dinarjev na leto, so zvišali za blizu tri milijarde dinarjev, kar predstavlja za naše narodno gospodarstvo v sedanjih težkih gospodarskih razmerah ogromno breme.

Povedali smo tudi ob priliki, da je od trinajstih milijard dinarjev izdatkov na leto za potrebe ministrstva kmetijstva določenih le 200 milijonov dinarjev. Ta vsota je namenjena predvsem za plače uradništva in uslužbencev tega ministrstva, tako da odpade le neznaten del za pospeševanje in potrebe našega kmetijstva. Dvesto milijonov za kmetijstvo je spričo 13.000 milijonov dinarjev izdatkov za celokupne potrebe naše poljedelske države tako neznatna vsota, da bi morali že zaradi nje obsoditi sedanjo vlado, ki jo radičevci tako radi imenujejo kmetsko vlado, kot nasprotno in škodljivo kmečkemu stanu.

Na vse to smo že v našem listu opozorili, opozarjamo pa še enkrat, ker se je v zadnjem času dogodilo nekaj, kar se zdi na prvi pogled sicer malenkostno, je pa v resnici za naše politične razmere zelo značilno.

V vseh kulturnih in demokratskih državah je v veljavi načelo, da je narodni poslanec samo zastopnik ljudstva, ki ima dolžnost zastopati v parlamentu ljudsko voljo, in da je vlada samo izvrševalnica tiste ljudske volje, ki se izreka v parlamentu po poslancih, izvoljenih od ljudstva. Vlada je odvisna od poslancev, ti pa so odvisni od ljudske volje. Ako vlada ne vrši tega, kar zahtevajo poslanci, sc. ti kot ljudski zastopniki dolžni, da ji izrečejo nezaupnico in da jo vržejo. Če tega poslanci ne store, morajo odgovarjati za svoje delo ljudstvu, ki pri volitvah poskrbi, ako je dovolj zavedno, da taki brezvestni in malomarni poslanci niso več izvoljeni.

Če poslanec vrši svojo dolžnost, ga ljudstvo odlikuje s tem, da ga ponovno voli v parlament, in če vlada vrši svojo dolžnost, jo odlikujejo poslanci s svojim zaupanjem, na podlagi katerega ostane še nadalje na krmilu državne uprave.

Tako se godi v demokratskih državah, predvsem pa povsod, kjer je ljudstvo zavedno in kjer se tudi vlada in poslanci zavedajo svoje odgovornosti napram ljudstvu, ki jih je postavilo na njihova mesta zato, da vrše samo svoje dolžnosti kot njegovi zastopniki.

Če pa so poslanci slabi, potem je slaba tudi vlada in potem je to tudi dokaz, da so

ljudstvo njegovi zastopniki v parlamentu **prevarali**. To je dokaz, da so **politične razmere nezdrave in gnile**.

V takih razmerah čuti vlada potrebo, da na razne načine **podkupuje poslance**, da se lahko vzdrži na površju.

Kjer dela vlada prav, odlikujejo poslanci vlado s svojim zaupanjem ter ne odlikuje vlada za delo v skupščini poslancev, katerih skupne zahteve mora izpolnjevati. To je zelo jasna stvar.

Doslej se pri nas še ni zgodilo, da bi bili na primer narodni poslanci odlikovani za svoje delo v finančnem odboru Narodne skupščine.

Letos pa smo doživeli, da so bili **odlikovani z visokimi odlikovanji poslanci, ki so v finančnem odboru glasovali za 13milijardni državni proračun, torej za povišanje davčnih bremen**. Finančni minister je namreč smatral za nujno potrebno, da je izposloval visoka odlikovanja tistim poslancem, ki imajo za ta proračun povišanih državnih izdatkov **posebne zasluge**.

Odlikovani niso bili samo poslanci vladnih strank, ampak **tudi nekateri opoziciji**. Ugotavljamo, da izmed samostojnih demokratov zaradi zaslug pri sprejetju 13milijardnega proračuna ni bil nihče odlikovan.

Izmed Slovencev pa sta bila **odlikovana minister Pucelj, ki je bil v finančnem odboru poročevalec vladne večine za proračun kneževskega ministrstva, ter poslanec Pušenjak, pristaš klerikalne stranke, ki doma po svojih listih toliko vpije proti sedanji vladi in njenemu proračunu, skrivaj pa vzdržuje po raznih posrednikih zelo tesne zveze s Stepanom Radičem**.

Gg. Pucelj in Pušenjak sta bila odlikovana za posebne zasluge pri sprejetju povečanega državnega proračuna in z njima **vred sta bili odlikovani tudi radičevska in klerikalna stranka**. Vsekakor je moralo biti to **odlikovanje zelo zaslužno** in je morala biti vlada zelo vesela, ko je na tako cenen način dobila dovoljenje za 13 milijard dinarjev izdatkov na račun delovnega ljudstva.

Dejstvo, da je **oba omenjena gospoda predlagal v odlikovanje ravno finančni minister**, dovolj jasno pove, zakaj se je vse to zgodilo. Nikjer na svetu se odlikovanja ne daje brez vzroka in tudi v Beogradu jih ne dajejo zastoj, najmanj pa seveda opozicijskim strankam.

Za nas je značilno predvsem dejstvo, da je s tem odlikovanjem poleg Radičeve vladne stranke, ki je po svojem poslancu in sedaj ministru Puclju zagovarjala v finančnem odboru in v skupščini zvišani državni proračun ter zanj tudi glasovala, **prevzela odgovornost za ta proračun tudi klerikalna stranka**.

To več pove kakor pa vse trditve klerikalnih listov «Slovenca», «Domoljuba» in

«Slovenskega Gospodarja», kako se je doktor Korošec s svojimi ljudmi junaško boril proti povišanju proračuna. **Zelo «junaško» so se morali res boriti klerikalci, če so bili odlikovani na predlog finančnega ministra za sprejetje proračuna!**

Vlada je izrekla klerikalcem s tem odlikovanjem svojo zahvalo in zaupanje.

Račun bo plačalo v obliki povečanih davkov naše ljudstvo, o katerem smo prepričani, da mu bo navedeno dejstvo sedaj dovolj na široko odprlo oči. Mnenja pa smo, da naše ljudstvo ne bo imelo več vzroka, izrekat Puclju in klerikalcem svoje zahvale in svojega zaupanja.

Politični pregled

Kolo naše politike se vrti kakor mlin na veter. Včasih je nekaj zatišja, nato pa zopet sledi nov pogon. Preko Binkošti in zadnje dni je bilo v Beogradu mirno, v sredo pa se je politično vetrovje že zopet razvezalo, ko se je

Narodna skupščina sestala k zopetnemu zasedanju.

Glavno zanimanje se giblje okrog vprašanja korupcije, ki se mora rešiti. Kakor znano, je vlada 14. t. m. pri glasovanju o korupcijskem vprašanju v Narodni skupščini dobila za svoj predlog premo glasov, ker so se radičevci izneverili radikalom. Ministrski predsednik Uzunović je podal ostavko in bila bi se morala sestaviti iz drugih skupin nova vlada, ki bi do kraja pretresla korupcijo. Toda, ker so se radičevci med tem zopet vsiljivo priljuzili radikalom, je Uzunović obnovil zvezo in vlado z radičevci, a vprašanje korupcije je ostalo nerešeno, Narodna skupščina pa odgodena.

No, ker se spričo velikega ljudskega ogorčenja vlada zaveda, da se korupcijske zadeve vendarle morajo pretresti, je sklenila v dogovoru z načelniki vseh parlamentarnih skupin, da se razprava o korupciji nadaljuje.

toda, da bi zmanjšali učinek interpelacij od strani opozicije, so radikali preko Binkošti obtožili korupcije dva Davidovičeva pristaša, bivša ministra, in obenem imajo sedaj radičevce tako navezane nase, da bodo le-ti morali glasovati z radikali. To se pravi, da so radičevci s svojo brezumno politiko zašli tako daleč, da oni

nosijo glavno odgovornost

na zavlačevanju pretresa in pobijanja korupcije. Je pa prav razumljivo, da postajajo radičevci tako rekoč zaščitniki korupcije. Saj še ni vseh dni konec in marsikaj bo še prišlo na dan. In radičevci se bodo kmalu prepričali, da jim ljudska sodba ne uide.

Prežalostne izkušnje je sam Stepan Radič doživel ob Binkošti. Imel je

dva shoda: v Stari Pazovi in v Somboru, prvega v nedeljo, drugega v ponedeljek. In na obeh je doživel tako strašen in sramoten polom, da ga bo dolgo pomnil. Ko je govoril v Stari Pazovi, je orožništvo prijelo nekega mladeniča Mihića in pri njem našlo majhno konzervno škatlico, napolnjeno s smodnikom. Kakor Mihić sam izjavlja, se je hotel preriti do Radiča in ga malo splašiti, da bi videl, kak junak je Radič, ki venomer besediči,

Anton Stražar:

Od vojaka do graščaka

(Po ljudskem pripovedovanju.)

(Dalje.)

VII.

Ko sta jezdila stotnik Henrik in njegov sluga Tomažek na Kranjsko, sta bila v Črnem grabnu pod Trojanami napadena od štirih rokovnjačev. Pogumni Tomažek je znova rešil svojega gospoda...

Prvi znanec, ki ju je pozdravil, je bil Lukež-Pukež; od tega sta izvedela mnogo novega in tudi to, da je na prodaj Zaleški grad pri Moravčah.

V krasnem majniškem jutru, ko je komaj zlato solnce vzhajalo izza gor, sta jezdila dva postavna jezdeca po beli cesti, ki drži proti Gradcu. Bila sta to stotnik Henrik in njegov sluga Tomažek. Za jutranji vesel pozdrav so jima prepevali ptički. Kamorkoli sta se ozrla popotnika, povsod sta videla vse v cvetju: cvetelo je sadno drevje in po travnikih je bilo vse polno raznobojnih cvetlic.

Jezdeca sta se po poti grede prijateljsko pogovarjala; gospod Henrik je občeval s Tomažkom kakor s prijateljem, ne pa kakor s svojim slugo. Brez posebnih nezdod sta tako prijezdila v Maribor in nadaljevala svoje potovanje med slovenskimi ljudmi. Šele na tem potovanju je imel prijazni gospod Henrik priliko spoznati slovensko prijaznost in pravo gostoljubnost. Kjerkoli sta prenočevala, povsod sta bila zelo gostoljubno sprejeta.

Tako sta dospela že do starodavnega Celja.

Naslednji dan sta nadaljevala ježo v smeri proti Vranskemu, kajti odločila sta se, da potujeta skozi Trojanane in po Črnem grabnu, po starodavni državni cesti.

Ako bi se naša dva jezdeca ne bila tako dolgo zamudila na Trojanah, bi bila z nočjo vred že v Lukovici in Praprečah, kjer se je rodil naš Tomažek.

Gostoljubni trojanski krčmar Kolšak je prigovarjal našima dvema znancema, naj raje pri njem prenočita. Govoril jima je:

«Prijatelja, nocoj ostanita pri meni. Postelj in sob imam zadosti, zjutraj pa vaju lahko pokličem, kadar želita. Odsvetujem vama ježo nocoj. Povedati vama moram, da se po Črnem grabnu klatijo vsake vrste lopovi in rokovnjači.»

Že malo vinjeni gospod Henrik pa, ko je to slišal, je rekel Tomažku:

«Ali nisva bila midva vojaka? Zato ne smeva poznati strahu! Midva bova jezdila dalje.»

Samo ob sebi se razume, da pogumni Tomažek ni odgovoril na te besede drugače kakor:

«Gospod, kdaj sem bil jaz strahopetec? Kamor jezdite in kadar hočete, sem z vami.»

Četrť ure nato sta jezdila po ozki črnogrebenski soteski.

Jasna mesečna pomladna noč je bila, ko sta jezdila Henrik in Tomažek po samotni proti Št. Ožbaltu.

Stotnik je govoril Tomažku:

«Za vsak primer morava imeti pripravljene svoji sablji, pa tudi pištoli. Ako bi naju napadli, ne storim rad smrti v tem grabnu.»

«Gospod, nič se ne bojte, jaz sem vedno pripravljen, tako zase, pa tudi za vas, ako bo treba!»

Dalje ni imel več časa govoriti, kajti kakor bi jih bila zemlja vrgla iz sebe, so se pred našima dvema jezdecema pojavili kar štirje napadalci, vsi so bili našemljeni in dobro oboroženi.

Eden izmed teh je zavpil nad našima popotnikoma, naj se ustavita zlepa, drugače se bosta morala zgrda.

Jezdecema je bil položaj takoj jasen.

Skoro oba likrati sta ustrelila s svojima pištolama. Merila sta dobro: Dva napadalca sta bila obstreljena, z groznim vpitjem in besnostjo sta se zagnala, čeprav ranjena, s svojima sulicama naprej z namenom, da bi pokončala konje, kajti potem bi bila jezdeca izgubljena. Pa tudi ostala dva tovariša sta začela naskakovati oba jezdeca, toda pogumni jezdeca sta pokazala napadalcem, da so se zmotili. Z vojaško spretnostjo sta s svojima težkima sabljama odbijala sulice in tako čuvala svoje konje pred poginom.

Posebno predrzen je bil eden izmed teh štirih napadalcev; na vsak način je hotel prebosti stotnikovega konja.

Ta napad bi se mu bil tudi posrečil, pa baš v pravem trenotku se je posrečilo Tomažku, da je z vso močjo oplazil nevarnega napadalca s sabljo preko ramen.

kakor ga je volja in pri tem brezobzirno kleveta zdaj tega zdaj onega. Med zborovalci se je seveda bliskovito razneslo, da je fant imel bombo. Vse je popadla bojazen in Radić je na govorniškem odru prebledel kakor zid. Le stežka je še spravil nekaj besed iz sebe, nato pa je takoj zaključil svoj govor in oddirjal z avtomobilom proti Somboru.

Toda tu je doživel še strašnejši polom. Že davno pred Radićevim prihodom je bil trg v Somboru nabit poln prebivalstva, ki je vse drugo prej kakor radićevskega mišljenja. In čim se je pojavil Radić, je množica začela tako oglušno žvižgati, vpiti, vihteti pesti in palice, da je

Radić kar drgetal.

Iz skrajno mučne zagate je Radića skušal rešiti njegov podtajnik v notranjem ministru, ki je zapovedal policiji in orožništvu, naj odstrani množico. Toda vsa sila ni nič pomagala. Radić jo je moral popihati iz Sombora, dr. Pernar pa se bo zagovarjal, ker si je prisvajal oblastvo, ki mu ne pripada.

Radićeva zvezda torej naglo tone. Shoda v Stari Pazovi in v Somboru sta bila poslednja, ki jih je Radiću še dovolil Uzunović. In na teh dveh shodih je Radić doživel tako

očiten in svarilen poraz,

da je zares skrajni čas, da se umakne na neprosto voljno letovišče.

Kako vse drugače nastopa in prospeva med narodom Samostojna demokratska stranka! Voditelj Svetozar Pribičević je ob Binkoštih imel v hrvatskih krajih celo vrsto shodov, ki so uspeli nad vse sijajno. Najveličastnejši med njimi pa je bil

veliki zbor SDS v Bjelovaru,

kjer je Pribičevića poslušala ogromna množica 12.000 ljudi. Navdušenje je bilo nepopisno, Pribičevića so tamošnji zavedni seljaki nosili na rokah in dekleta so ga obsipala s cvetjem. Da, na Hrvatskem se dani, SDS stopa v veliko življenje vsepovsod!

Precej neopaženo se v Ženevi vrši

konferenca za splošno razoroževanje

in je poleg drugih držav zastopana na kon-

ferenci tudi naša država po posebnem odposlanstvu. Koliko uspeha bodo imela ta posvetovanja za zmanjšanje vojaštva in orožja v posameznih državah, je seveda ob današnjih prilikah v Evropi težko napovedovati. Opažati pa je dobro voljo. Posebno naša delegacija jasno poudarja, da je Jugoslavija iskreno pripravljena priključiti se razoroževanju, toda pod pogojem, da ne bo zahrbtno napadena, dokler se bo razoroževanje vršilo.

Na Madžarskem je bil te dni zaključen zgodovinski škandal s ponarejanjem francoskih tisočakov. V sredo je namreč bila izrečena

obsodba,

po kateri so obsojeni: princ Windischgrätz in bivši vrhovni policijski komisar Nadossy na štiri leta prisilnega dela in deset milijonov kron globe, njuni pomagači in razpečevalci pa od enega leta do več mesecev zapora in vsak na primerno globo. Le eden, to je vojaški škof Zadravec, ki je zaprisegal zločinske ponarejevalce, ni bil pritegnjen k obsodbi.

Iz Maroka, kjer so dolgo razsajala klanja med Francozi in Abd el Krimovimi četami, prihaja vest, da se je v sredo zvečer

Abd el Krim vdal Francozom,

ker so se mu izneverila doslej zvesta plemenena. Abd el Krim bo prepeljan v Francijo. Kakšna bo njegova usoda, se bo kmalu doznalo.

DOPISI

GORNJI LOGATEC. Ponovno opozarjamo na javen shod, ki ga bo imela naša krajevna organizacija SDS v nedeljo 30. t. m. ob treh popoldne v Sokolskem domu. Na dnevnem redu je poročilo o političnem položaju, ki ga bo podal naš dobri znanec g. dr. Albert Kramer, ravnatelj «Jutra» iz Ljubljane. Med slučajnostmi se bo obravnavalo tudi vprašanje popravila župnišča. Za pristaše SDS je udeležba obvezna, vabljeni so pa tudi politični nasprotniki, ki jih resnica ne boče v oči. — Število novih naročnikov «Domovine»

je naraslo na 15. Osebna škofova protigatitacija je torej slabo uspela. — Prvi letošnji javni nastop domačega Sokola bo v nedeljo 13. junija na lastnem telovadišču. — Minulo zimo nam je priredila Zveza kulturnih društev v Ljubljani pet javnih predavanj, ki so vsa prav dobro uspela.

BREZJE PRI DOBRAVI. Kakšna je pri klerikalcih ljubezen do bližnjega, ako so tudi istega političnega mišljenja, to občutijo prebivalci vasi Brezje. Vas spada k občini Dobrava, dasi je nad 7 km oddaljena. Ko so na Dobravi zidali veliko novo šolo, so morali k stroškom enako prispevati tudi prebivalci iz Brezja, dasi zaradi oddaljenosti sploh nimajo od te šole nikake koristi. Nekaj let so imeli v Brezjah zasilno šolo v neki kmetski hiši. Ko pa so se začeli vaščani potegovati za lastno šolsko poslopje, pridobili stavbišče ter navozili že nekaj gradbenega materiala, so so občinski možje na Dobravi uprli ter nočejo ničesar slišati o prispevkih, ki so jih po zakonu dolžni nositi. Zasilno šolo so zaprli in sedaj je nad 50 šoloobveznih otrok brez vsakega pouka, ker 7 km daleč vendar ne morejo hoditi v šolo. Vaščani z zaupanjem pričakujejo, da jim pripomore g. veliki župan do pravice.

MOJSTRANA. Pri nas imamo cestarja, ki je silno vnet za politiko SLS, dasi bi rajši imeli, ako bi bil enako vnet za cesto. Kadar je deževno, imamo pri nas strahovito blato. Cesta je včasih posuta s tako debelim kamenjem, da se tuji avtomobilisti opravičeno pritožujejo. Naš cestar naj tudi manj zabavlja proti Sokolom. Mojstrančani pač njega ne bomo poslušali, temveč se bomo vsi združili pod zastavo SDS. Delavec, kmet, obrtnik, vsi se organizirajmo v naši stranki, ki nam bo edina znala pomagati, ako bo dosti močno zastopana v Narodni skupščini. Pri prihodnjih volitvah nas ne bo spravila več na limanice SLS, ki je kljub temu, da ima pretežno večino slovenskih poslancev, ostala v Beogradu brez vpliva in brez pomena.

ČEMŠENIŠKA OKOLICA. Kranjska ima nešteto lepih hribov in planin, ki jih turisti še ne poznajo. Med temi je tudi Čemšeniška planina, od koder je lep razgled daleč naokoli. Vas Čemšenik je znana že iz zgodovine po svojih sejmih. Znane so tudi gamberske grajske razvaline.

Zaradi hude bolečine je ranjenec divje zakričal; sulica mu je padla na tla, sam pa se je zvalil na cesto.

Še nekaj besnih, toda brezuspešnih naszkokov od te trojice na naša dva pogumna jezdeca, pa je bil napad skončan.

Kot blisk sta divjala naša znanca potem dalje po Črnem grabnu. Šele, ko sta jezdila skozi Krašnjo, je spregovoril stotnik:

«Nocoj bi ju bila pa midva kmalu pošteno skupila. Znova si mi rešil življenje, Tomažek.»

«Gospod, jaz nisem naredil več nego svojo dolžnost. Ako nas Kranjcev do sedaj še niste poznali, boste nas odslej. Ako se vam posreči, da kupite kak gradič v našem kraju, boste videli, da boste zadovoljni!»

«To ti pa rad verjamem. Šele sedaj sem spoznal zvestobo Kranjcev.»

Tako in enako sta se menila jezdeca, prijezdila sta do znane sedanje «Stare pošte», kjer je bila tedaj cesarska pošta in daleč na okoli sloveča «furmanska» gostilna.

Ko sta razjahala konja, so Tomažku od veselja stopile solze v oči. Kako tudi ne? Po mnogih smrtnih nevarnostih je srečno dospel v preljubi domači kraj.

V Pavličevi gostilni na cesarski pošti je bilo isti večer kaj živahno, ko sta vstopila naša dva popotnika.

Presrečni Tomažek je med veselimi pivci-vozniki ugledal same domače znanke; vse iste znanke, s katerimi je bil prej dostikrat skupaj.

Veseli pivci so z začudenjem gledali ne-doznana gosta. Veseli Tomažek je v kotu

pri peči zapazil svojega starega priljubljenega znanca Lukeža-Pukeža.

Fant se ni mogel dalje premagovati in zatajevati, kar planil je k Lukežu, ga objel in skoro kričal:

«Lukež, Lukež, Bog s teboj, ali me ne poznaš več?»

Nagovorjeni je kar zijal od samega začudenja in šele čez čas je mogel spregovoriti: «Moj Bog, ali si ti, Tomažek? Ali je to le tvoj duh?»

«Ves sem, z dušo in telesom, Lukež!» Stara prijatelja sta se od samega veselja kar objemala. Pa tudi drugi pivci so se rinili sedaj vsi okrog Tomažka in mu podajali roke v znamenje veselega svidenja.

Pri tem ganljivem prizoru, ko so stari znanci segali Tomažku v roko, je stotnik stal ob strani in si od ginjenosti brisal solze.

Mnogo so se pogovorili to noč v Pavličevi gostilni. Presrečni stotnik je tudi izvedel od Lukeža, da je na prodaj Zaleški grad pri Moravčah.

«Takoj jutri si pojdem ogledat ta grad. Ako se bo vse po sreči izteklo, bom kmalu vaš domačin. Želim si priti med vas; vidim, da bom tukaj zadovoljen.»

(Dalje prih.)

Stara obleka je dobra.

Ožbovt: «Kupi si že vendar novo suknjo!»

Gašper: «Imaš prav, toda žena mi je rekla, da tako dolgo ne pojde z menoj po ulici, dokler bom nosil staro suknjo. In to je tudi nekaj vredno.»

Ivan Albreht:

Za sina

Povest.

(Dalje.)

«Na vas — in huda — jaz?! Kaj pa mislite?»

«Tako, no! Saj mogoče ni prav, da se mešam med vaju —»

Julka se je zdrznila.

«— ali ne morem drugače,» je zaključil stari Podlipec. Nato je počasi povedal, kaj je opazoval zadnje čase, kakšno šušljanje se širi in kaj je ukrenil zoper to. Julka je od sramu in hvaležnosti jokala.

«Bog mi je priča, oče, da sem bila Andreju ves čas poštena. Niti v mislih se mu nisem nikoli izneverila —»

«Pa on se le boji, kajne?» je vprašal stari.

«Ne reče nič,» je medlo odvrnila Julka, «ali tak pa le ni, kakršen je bil.»

«No, le počakaj! Še nocoj bom govoril z njim!» jo je potolažil stari in se zagledal po vrtu, ki je jel toniti v večernih sencah.

Ko so najemniki po večerji odšli, je stari Podlipec poklical sina.

«Lepo ali grdo, Andrej; zmeniti se morava. Zadnji čas pri nas ni vse tako, kakor bi moralo biti!» je dejal stari in jel nagovarjati sina, naj mu pove, kaj ga teži. Andrej je nekaj časa okleval in kri mu je silila v glavo. Nazadnje je pa le priznal, da ga mučijo govornice o Julki.

«In jim veriames?»

Samo ne vemo, kako pride tamkajšnji posestnik do tega, da zahteva od vsakogar, kdor si hoče ogledati te razvaline, po 5 Din. Vprašamo mero-dajne činitelje, ali je to dovoljeno.

GROŠUPLJE. Na binkoštno nedeljo 23. t. m. so se sešli somišljeniki SDS iz Šmarja, Grosuplja, Račne in bližnjih vasi popoldne v kolodvorski restavraciji v Grosupljah, da se pogovore o političnem položaju, o stanju stranke in da za vse te kraje ustanove krajevno organizacijo, katere potrebo so že zdavnaj uvideli in občutili. Ker je bila ta dan v Ljubljani birna, se mnogo naših priznanih somišljenikov sestanka ni moglo osebno udeležiti. Tudi slabo vreme je marsikoga obdržalo doma. Vendar smo videli tu okoli 20 zavednih naših mož in mladeničev, kar je zelo razveseljivo glede na dejstvo, da je bil to prvi tak sestanek. Sklicatelj sestanka, progovni mojster g. Alojz Kompare, je otvoril zborovanje, pozdravil delegata SDS iz Ljubljane in vse navzoče člane, katerim je obrazložil namen sestanka. Za njim je imel postajevodja iz Šmarja gosp. Rudolf Pompe lep govor, kateremu so vsi navzoči glasno pritrjevali. Odposlanec iz Ljubljane je podal nato nekaj zanimivih podatkov o notranjem in zunanjem političnem položaju, katerim so zbrani somišljeniki z zanimanjem sledili. Nato je sledila volitev odbora k. o. Soglasno so bili izvoljeni: za predsednika g. Anton Zrime iz Grosuplja, za I. podpredsednika g. Franc Perme iz Grosuplja, za II. podpredsednika g. Franc Čuk iz Kopanja, za tajnika g. Rudolf Pompe iz Šmarja, za blagajnika g. Ivan Rus iz Grosuplja, za odbornike gg. Anton Omahen iz Grosuplja, Anton Mehle iz Račne, Jakob Perovšek iz Šmarja in Alojz Kompare iz Grosuplja; za preglednika računov gg. Anton Marolt iz Čušperka in Franc Kastelic iz Predol. Po volitvah je sklicatelj sestanka gosp. Kompare zaključil oficijelni del. Vsi udeleženci pa so ostali skupaj še do odhoda večernega vlaka. V prijateljskem razgovoru o skupnih potrebah in ciljih SDS so pristržno nadrževali tudi vrhovnim strankinim voditeljem.

SV. KRIŽ PRI KOSTANJEVICI. V kratkem nas bo zapustil načelnik tukajšnjega Sokola g. France Colarič. Poročil se bo v Prekopo pri Kostanjevici. Za tukajšnje sokolsko društvo pač nenadomestljiv telovadec in organizator. Kako

požrtvovalno je vršil dolžnosti v telovadnici, nam je priča ugled društva in vsakoletne prireditve, katere je vodil in aranžiral sam s pomočjo svojih učencev v telovadnici. Komur so znane tukajšnje razmere, bo pač vedel, da to njegovo delo ni bilo lahko. Premagal je vedno naš borec vse zapreke in pokazal sovražnikom, da Sokol ne kloni. Brat France, bodi srečen!

MRTVICE PRI KRŠKEM. Naj se tudi mi enkrat oglasimo. Pri nas smo zelo veselega srca in se radi smejimo, za kar nam pogostokrat poskrbe naši klerikalci. Toda pustimo to. Omenimo naj samo, da se klerikalci z vso silo zaganjajo v našo ljubo «Domovino». Upamo pa, da se bodo tudi oni v kratkem poboljšali in naročili na «Domovino», ki jo na skrivaj že tako radi berejo. Eno zadnjih nedelj je bil v naši farni cerkvi v Leskovcu precej glasen hrup proti naprednim listom, predvsem proti «Domovini». Pa si iz tega ničesar ne storimo, ker sami dobro vemo, da so vsi očitki proti «Domovini» neopravičeni. No, pa drugič kaj več. — Vaški fantje.

KOČEVJE. Dovolite tudi meni, da se oglasim v «Domovini». Tudi k nam si je napravila pot «Domovina» in tudi mi jo radi čitamo. Živimo med Kočevjarji; med njimi jih je par, ki postajajo zopet bojevitejši. Pa se bodo že pomirili, če homo Slovenci složni. One pa, ki so prišli do spoznanja, da živijo v naši narodni državi, radi sprejemajo v našo sredo. Sicer se pa Slovenci prav pridno kulturno gibljejo. Prirejamo koncerte, gledališke predstave, akademije in drugo. Tako se nam je nudil v soboto 15. t. m. užitka poln večer. Nastopili so malčki v igrici «Pogumni Tonček» in vsi brez izjeme rešili dobro svoje vloge. Ne bom tu našteval zasluge onih, ki se trudijo za napredek in narodno vzgojo mladine. Le škoda, da so te prireditve tako redke.

TALČJI VRH V BELI KRAJINI. Pri nas je uprizorila šolska mladina na binkoštno nedeljo v šoli igro «Sirota Marica». Glavno vlogo je reševala sirota Marica, ki je s svojim nežnim glasom vse priklenila v sočuvstvovanje. Težko je je bilo njeno življenje pri zlobni mačehi. Tudi v petju ni zaostajala. Enako sta se našla v svoji vlogi Zoran in Danica. Dobrotljiva Anica in ostali vaški otroci so bili zelo živahni; berač se je odlikoval s svojo trudno, globokočutečo iz-

govarjavo. Kaj sigurno je nastopila priča ter šegavi in razposajeni škrateljčki, ki so odvedli v svoje domovanje zlobno mačeho in njena otroka, katere je dal kaznovati častitljivi kralj škra-tov. Čarobno so pa zarajale vile v rožnih oblaci-cih ter oblagodarile siroto Marico. Učenci so prav dobro odigrali štiridejanko, dasi je bila malo dolga. Prihiteli so že zelo zgodaj, da ne bi bil kdo za «Zamudnikovega Jureta». Udeležba je bila polnoštevna kljub temu, da je bila ta igrice namenjena v nedeljo za deco. Končno moramo še omeniti, da je spisal igrico g. Albin Čebular, ki je čitateljem «Domovine» že dobro znan. G. Čebular je vodil uprizoritev kakor tudi umet-niško naslikal gozdne kulise.

ZIDANI MOST. Poročati moramo žalostno vest, da je umrla dobra žena gospa Marija Blatnikova, posestnica v Stražah pri Zidanem mostu, rodom iz Zužemberka na Dolenskem. Stara je bila 72 let. Bila je zelo dobra žena, ki je mnogim siromakom pomagala iz zadrege. Dobra mati, spavajte v miru!

SV. MIKLAVŽ PRI LAŠKEM. Če gledamo izven naše župnije, vidimo, da povsod izobrazba napreduje. Le pri nas se dogaja nasprotno. Ljudje se povprašujejo, kaj je temu vzrok. Krive so temu pač gotove osebe SLS, ki jim je strankarstvo nad vse, vse drugo pa deveta briga. Zelo bi bilo pri nas potrebno, da se tudi mi zganemo ter ustanovimo knjižnico, kakor jih že imajo so-sedne naprednejše župnije. Kar nas je za napredek, kličemo: Vsi v eno fronto pod prapor SDS!

SV. JEDERT NAD LAŠKIM. Pri nas smo imeli sveti misijon. O verskih zadevah smo se marsičesa naučili. Samo nam ni ugajalo to, da so čitateljem «Jutra» in «Domovine» brez vsakega povoda odrekli odvezo. Vsi naprednjaki smo ogorčeni, ker se na tako nelep način meša vera s politiko, ki je čisto posvetna zadeva. Opozarjamo te gospode, naj se v bodoče pri svetem misijonu držijo le verskih naukov, ker le tako bodo mogli uspešno delovati za krščansko vero.

ŽALEC. (Smrt na kosa.) Na binkoštni ponedeljek je preminul v Žalcu v 45. letu starosti zdravnik g. dr. Rihard Bergmann, ki je že dolgo časa bolehal. Pokojnik je bil zelo priljubljen in spoštovan kot zdravnik. Bil je marljiv delavec v

«Verjamem?» se je zavzel Andrej. «Tega ne smem reči. Ali saj veste, kako je! Saj ste bili tudi vi enkrat mladi. Julko imam rad, da bi dal zanj svojo srčno kri! Če pa pomislim —»

«Andrej,» je vzdihnila tedaj žena, ki je neopaženo prišla za možem in tastom, «Andrej, moj mož, kako sploh moreš poslušati tako natolcevanje?!»

Komaj je izgovorila do kraja, so jo polile solze. V bolestitih krčih se je stresalo njeno telo in nobene besede ni mogla več spraviti iz ust.

«Vidiš, Andrej, kakšne nerodnosti počenjaš!» je z nekakšno dobrohotno osornostjo karal stari Podlipec. «Ali je treba tega? Njo boš ugonobil, otroka, sebe in grunt, ako se ne spametuješ! Na, tole vzemi in preberi!»

Pomolil mu je pisanje, ki sta ga bila prej sestavila z Drnakovim. Ko je Andrej prebral preklic, se je razveselil:

«Saj sem vedno vedel, da je Julka poštena!»

Potem se je sklonil k njej:

«Julka, žena moja, nikar mi ne zameri!»

Stari Podlipec je vedel, da zdaj njegova navzočnost ni več potrebna in je tiho odšel iz sobe, mlada dva pa sta ostala kakor zamaknjena.

Cez dolgo se je vzdramila Julka:

«Umrla bi rada, samo da bi ti dokazala svojo nedolžnost!»

«Nikar ne govori tako!» je vzkliknil Andrej v nenadni razneženosti. «Kaj naj bi počel jaz brez tebe?!»

Žena se je nasmehnila in ga podražila: «Boljšo bi lahko našel, kaj?!»

«Porednica,» se je smejal Andrej in obema je bil lep tisti večer.

*

Ko je naslednjo nedeljo občinski sluga stopil na podzidek ograje, ki je obdajala božjo njivo in cerkev, je zagrmel s svojim nizkim, hreščočim glasom: «Preklic!» in začel oznanjati srenji, da Milan preklicuje in obžaluje vse, kar se neresničnega govori o mladi Podlipčevki, se ni ganil niti en človek izpred cerkve. Vse je poslušalo, kakor da sporoča debeli sluga novo razodetje. Komaj pa je bila vsem znana vsebina preklica, so jeli ljudje kihati, kašljati in si mežikati. Ženske so stikale glave in so po dve in po tri, kakor so odhajale na vas, ugibale:

«Tak' je bilo le nekaj res na tem.»

«Oh, seveda! Saj ga je kar z očmi požirala!»

«Zdaj, ko je prišel Milan na nič, jih je pa vse skupaj sram.»

In druga skupina:

«Nikoli ne bi bila verjela, da bi mogla biti Julka taka —»

«Kaj ne, kaj ne?»

Tako je šlo od ust do ust. Moški so se hahljali:

«Ubogi Andrej! Jaz ne bi hotel kaj takega za tri grunte, pri moji veri, da ne!»

«Dober je, da potrpi —»

«Kaj pa hoče sedaj, ko je prepozno!»

Med tem ko so tako ugibali in modrovali po vasi, je dejal stari Podlipec sinu:

«Viž, zdaj smo ljudem enkrat za vselej zavezali jezike!»

Andrej je veselo prikimal in z božajočim pogledom spremljal vsako ženino kretnjo...

V sladkem pričakovanju je mineval čas, dokler se niso dopolnili dnevi, ko je pozno jesensko jutro pozdravilo pri Podlipčevih novega človeka.

«Fantek je,» je ponosno povedala babica. Vsa hiša je bila vesela.

Tisti čas so minevali najsrečnejši dnevi Julkinega življenja. Kamor je pogledala, kar je mislila, vse je bilo kakor pesem okrog nje. Andrej ji je izkazoval svojo pozornost, kakor je vedel in znal. Stari Podlipec je govoril z njo kakor s svetnico. Z okornimi rokami je prijemal dete, ga pestoval in uščekal in mu pel.

«Svojega lastnega sina nisem imel tako rad kakor tegale,» je ponavljal in se zadovoljno smehljal.

Dasí je Julka v svoji iskreni vdanosti želela, naj bi bilo malemu ime Andrejček, je na moževo željo le dobil ime svojega deda: Anton. In mali je raste in se razvijal tako naglo, da so se mu vsi čudili. Kakor bi trenil, se je zasukal čas. In Tonček je že poskušal prve korake, narékoval prve besede in gledal tako jasno v svet, da ga je moral biti vesel, kdor ga je videl.

«No, ali bi ga še hotel zatajiti?» je nekoč podražila Julka Andreja.

«Nikoli,» je pritrdil mož in jo skril v objem...

(Dalje prih.)

stanovskih organizacijah, v katerih je zavzemal odlična mesta. Nadalje je bil delaven Sokol, ki si je pridobil mnogo zaslug za žalskega Sokola. Predvsem pa je bil navdušen gasilec, ki si je pridobil nevenljive zasluge za slovensko gasilstvo že pred vojno s tem, da je kljub vsem oviram deloval za osamosvojitve našega gasilstva od graške zveze. Po prevratu je uporabil svoj organizacijski talent v to, da se čimprej razvije in izpopolni vse jugoslovensko gasilstvo. Bil je podstarosta Jugoslovenske gasilske zveze, načelnik gasilske župe žalske in načelnik gasilskega društva v Žalcu. Ogromno je žrtvoval pokojnik za gasilstvo tudi gmotno. Kot pristaš SDS je bil izvoljen pri zadnjih občinskih volitvah v odbor trga Zalec. Bodi mu ohranjen časten spomin, spoštovani rodbini pa ob težki izgubi naše iskreno sožalje!

ŠT. PAVEL PRI PREBOLDU. Koncem junija t. l. bo prostovoljno gasilno društvo Groblje ob Savinji dobilo novo motorno brizgalno. Pridni Grobeljčani so že na delu ter marljivo vozijo les za zasilno streho novi brizgalni. Prostor za isto je dal društvu brezplačno na razpolago njegov član g. Fr. Plaskan ml., za kar mu gre vsa hvala. Za brizgalno vlada širom doline veliko zanimanje, kajti to bo prva motorna v tukajšnji daljnji okolici, kar znači za gasilstvo Savinjske doline velik napredek. Kakor so lansko leto ob priliki ustanovne slavnosti imeli velikanski obisk, tako lahko upajo, da se bodo tudi letos gasilna društva Savinjske doline kakor tudi vsi prijatelji gasilstva odzvali ter posetili to, v naši lepi dolini izredno prireditve. — **O b č a n.**

ORMOŽ. V našem mestu se je letos pričela zraven Eksportne nakupovalnice graditi nova vrtnarija. Podjetje bo edino te vrste v ormoško-ljutomerskem okraju.

STARA CESTA PRI LJUTOMERU. Že več let sem naročnica «Domovine», ki se mi je najbolj priljubila, akoravno čitam tudi druge liste. Priznam, da sem naročnica in da bom ostala to tudi za naprej, dasiravno moram prenašati gonjo par zagrizenih klerikalcev. Pred sodiščem so me učili, da moram ljubiti svoje sovražnike ter jim odpustiti. To pa poudarjam zategadelj, ker oni zagrizeni pristaši SLS radi pozabljajo na Kristusov nauk: «Ljubite svoje sovražnike!» V svojem sovraštvu do «Domovine» se na to ne ozirajo. Posebno prosim nekega Antona, naj si dobro zapomni: ko je iskal pezdir v mojem očesu zato, ker sem naročnica «Domovine», v svojem brunu ni opazil, čeravno je vnet klerikalec. — **Prizadeta Tončka.**

SATAHOVCI. Preminoči teden so dobili naši agrarni interesi ponudbe od grofa in grofice Bathyan, ka njim odajo v smislu zakona tisto zemljo, štera jim je odtalana od agrarne reforme. Nikoga se je nej sililo, ka more zemljo kupiti. Či je ne kúpi, te túdi njemí ostane. Što pa šče kúpiti, tisti se naj zglasi v pisarni kraljevskega notarja Kodra v Mürski Soboti, šteri kancelaji so grof in grofica Bathyan to delo prekdati. Na ednok pa dobi naš župan poziv od tajništva Kleklove partaje (SLS) iz Mürske Sobote, ka more vsa ta pisma vkúper pobrati, pa na tajništvo odnesti. Naš župan kak veliki pristaš Kleklove partaje je to nalogo hitro spunil, pa poslal malega ritara (občinskega slugo) okoli do interesentov, pa je vsakši interesent mogo njemi pismo prekdati. To postopanje našega župana je protizakonito. Prosimo g. srezkega poglavara, naj to delo preišče in učini potrebne stopaje.

MURSKA SOBOTA. Neki tukajšnji uradnik je ves svoj prosti čas posvetil pridobivanju pristašev za radikalno stranko. Našel je v neki vasi čevljarja, ki mu hoče pri tem delu pomagati. Zbral mu je že par pristašev, da napravijo radikalno organizacijo. Ta svoj uspeh je pa ta čevljar po pomoti naznanil nekemu demokratu. Ko mu je ta rekel, da se v radikalnih stvarih mora obrniti na drugega gospoda, je pa ta radikalni agitator odvrnil: «Gospod, naj ne zamerijo, mi peneze od radikalov gor vzememo, svoje votume pa drugoi partaji doi damo.» Da se takih prista-

šev naši prekmurski radikali res lahko veselijo, ni treba posebej poudarjati.

ZENKOVCI. V nedeljo 30. t. m. ob dveh popoldne bo predaval pri nas državni živinozdravnik g. dr. Zemljič o svinjskih kužnih boleznih. Kmetovalci iz Zenkovec in okoliških vasi se pozivajo, da se tega važnega predavanja polnoštevilno udeležijo.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

ŠKROPLJENJE IN ŽVEPLJANJE TRT.

Po vinorodnih krajih smo stopili zopet v dobo žvepljanja in škropljenja naših vinogradov. Proti skrajno nevarni peronospori (paležu) nimamo boljšega sredstva kakor je škropljenje z raztopino modre galice in apna. To škropljenje vršimo sedaj že deset- in desetletja, nekatera leta z boljšim, druga zopet s slabšim uspehom. Krivo je temu manj ali bolj ugodno vreme, krivi pa tudi vinogradniki sami, ki se še zmeraj ne ravnaajo dosti točno po tistih navodilih, ki jih dajejo leto za letom naši strokovnjaki in drugi veščaki. Da igra pri tem važnem opravilu svojo vlogo tudi slučaj ali, kakor pravimo, «sreča», je tudi istina. Mnogi zadenejo pravi trenutek, mnogi drugi pa tudi ne. Vremenske prilike so pri tem najbolj merodajne. Vobče pa moremo biti po dosedanjih dolgoletnih izkušnjah že dosti izmodrovani. Ni treba, da delamo še nadalje take pogreške, ki so nam vsepovsod že znane in katerih se lahko ogiblujemo. Do sedaj se je lahko že vsak izučil, kako mu je postopati pri napravi škropilne tekočine kakor tudi pri škropljenju samem. Danes opozarjamo le še na to, da ne smemo pri tako važnem opravilu kakor je škropljenje trt ničesar zamujati, ampak nasprotno, da moramo pravočasno, dosti zgodaj škropiti in to delo ponoviti s posebnim ozirom na vremenske prilike, ki nastanejo v glavnih dobah škropljenja. Pomniti je pri tem, da imamo s škropljenjem preprečiti (zabraniti) nastop bolezni, ne pa že nastale bolezni zdraviti. Pravilna priprava škropilne tekočine je seveda tudi važen pogoj za brezhibno odvrčanje bolezni, ki ga ne smemo omalovaževati. Grešimo večkrat v tem, da pri mešavamo galični raztopini preveč apna.

Ravno tako važno kakor škropljenje je danes tudi žvepljanje trt proti «oidiju» ali trtni plesnobi. Ta bolezen nam dela poleg peronospore tudi veliko kvaro po naših vinogradih. Ubranimo se je tudi le s pomočjo pravočasnega žvepljanja. Tudi tukaj je treba točnega dela, najfinejšega žvepla, kakor ga oddaja Kmetijska družba, in ugodnega vremena. Prvič je žvepljati, ko so trtni pognanjki dober peden dolgi, drugič pred cvetjem in tretjič po cvetju. Vselej le ob ugodnem solnčnem, gorkem in mirnem vremenu. Namesto žvepla lahko rabimo tudi «salojidin», ki ga raztopimo v tekočini modre galice in apna, tako da odvrčamo s tem sredstvom obenem peronosporo in oidij. Na 100 litrov galične raztopine vzamemo ¼ do 1 kg salojidina. S takim skupnim delom si prihranimo na stroških, razen tega učinkuje salojidin tudi pri oblačnem vremenu in ne samo na solnce kakor žveplo.

Trtne bolezni nastopajo leto za letom. Ker stoji v tesni zvezi z vremenskimi pojavi, je naša dolžnost, da storimo vse, kar treba, da se jih ubranimo in da jih v kali zadušimo. Ko se je bolezen vgnezdila, je že prepozno, ker je ne moremo več zadrževati!

PREDNOSTI ZGODNJE TRAVNIŠKE KOŠNJE.

Čas košnje je odvisen najbolj od vremena. Ko se vreme toliko ustanovi, da je mogoče pokošeno krmo posušiti in je trava dorastla za košnjo, pa je čas, da jo pokosimo. Pri vsaki košnji, ki se pozneje vrši, nastaja škoda. Pri nas pa kosimo splošno pozneje, ko so trave že v polnem cvetju, ali pa še pozneje, ko nam začnejo zoreti. Pravilo, da se na ta način več nakosi in da se s

tem pospošuje tudi vsa naravna pomladitev travnika, ker se pri spravljanju sena velik del dozorelega travnega semena otrese in trava na ta način samu zopet zaseje. Res je to, vendar se s tem utemeljevanjem ne moremo zadovoljiti. Pri poznejši košnji dobimo res nekoliko več krme, toda le po njenem obsegu, ne pa po njeni vsebinski vrednosti in tečnosti. Mi dobimo v tem primeru bolj slamnato in slabo krmo, zato pa dosti manj tečno krmo, ki nima za živino tiste vrednosti in ki je zlasti za molzno in mlado živino dosti manj vredna.

Pravi čas za travniško košnjo nastopi takoj, ko se pokaže pri večini trav prvo cvetje. Če je takrat vreme za sušitev ugodno, se je treba košnje takoj poprijeti. Vsako odlašanje bi kvarilo pridelek. O tem se je lahko vsak že sam prepričal. Zlasti lansko leto smo veliko trpeli zaradi zamujene prve košnje, ker nam je pozneje tudi vreme nagajalo.

Zgodnja, pravočasna košnja ima te-le prednosti:

1.) S tako košnjo dobimo vse bolj tečno krmo, ker je v tem času vsa rastlina (listje, stebela) polna vseh najvažnejših redilnih snovi, kakor so zlasti beljakovine in tolišče in ker je v tem času tudi vlaknina bolj prebavna. Pozneje, ko začne trava zoreti, se porabi večji del teh snovi za tvorbo semena, ki nam pri sušenju odleti in navadno nič ne zaleže. Premalo zrelo seme nam pa navadno brez haska obleži. Kolikor tečnejša je krma, toliko več nam zaleže. Najbolj se to pozna pri molzni in mladi govedu. Prezorela krma je prazna in težko prebavna. Dokler ne bomo začeli pri nas za molzno in mlado govedo zgodneje kositi in mlajšo krmo spravljeti, toliko časa bomo imeli slabe uspehe.

2.) Pri zgodnejši krmi lahko računamo na obilnejši pridelek otave. Zlasti bi se je dalo več pridelati, če bi po prvi košnji napeljali razredčene gnojnice, kakor delajo po drugih naprednih deželah.

3.) Pri zgodnji košnji se nam tudi raznovrsten travniški plevel ne more tako razmnoževati kakor pri pozni košnji, pri kateri nam navadno vsa seme odleti.

Tedenski tržni pregled

ŽITO. Cene malo čvrstejše. Na novosadski in somborski blagovni borzi so bile zadnje dni naslednje cene: pšenica 307 do 310 Din, ječmen za krmo 140 do 145 Din, rž 175 do 185 Din, oves 180 do 185 Din, turščica 132 do 145 Din, moka «0» 480 do 490 Din za 100 kg na debelo.

ŽIVINA. Na mariborskem živalskem sejmu so bile za kilogram žive teže naslednje cene: volj, debeli 7 Din 50 p do 8 Din 25 p, poldebeli 6 Din 50 p do 7 Din, plemenski 5 Din 25 p do 6 Din 25 p, biki za klanje 6 Din 25 p do 7 Din 25 p, krave, klavne, debele 7 do 8 Din 50 p, plemenske 5 do 7 Din, krave za klobase 3 do 4 Din 75 p, mlada živina 6 Din 50 p do 7 Din 50 p.

Kratke vesti

— Vrednost denarja. Na zagrebški borzi se je dobilo dne 26. t. m. v devizah: 100 avstrijskih šilingov za 801 do 805 Din, 100 nemških zlatih mark za 1352 Din 14 p do 1355 Din 14 p, 100 italijanskih lir za 214 Din 43 p do 215 Din 63 p, 1 dolar za 56 Din 55 p do 56 Din 85 p, 100 češko-slovaških kron za 167 Din 92 p do 168 Din 92 p.

— Kmetijski stroji in kmetijski produkti na Ljubljanskem velesejmu. Kmetijski stroji so danes tolikega pomena, da si je skoro nemogoče misliti vzorne kmetije brez strojev, ki za toliko odstotkov prihranijo na delovnih močeh. Ljubljanski velesejem je takoj v začetku polagal na povzdigo kmetijstva veliko važnost. Pozval je takoj v začetku svojega obstoja vse, ki se pečajo s kmetijsko industrijo, naj razstavijo, in odzvali so se v lepem številu. Videli smo zastopstvo sibirarn in drugih panog ter lahko rečemo, da se je svet živahno zanimal za naše domače izdelke. Prav bi bilo, da se tudi letošnje leto odzavejo

v še lepšem številu, da s tem pokažejo, da so se kmetijske panoge zboljšale. Kdor pa že ne more razstaviti, naj vsaj obišče velesejem, da si bo mogel nazorno predočiti napredek in zvečanje praktičnosti kmetijskih strojev. Le tako je mogoča boljša presoja pri izbiri strojev. Torej vsi, ki morete pokazati kakršnekoli produkte iz kmetijske stroke, razstavite, ostali pa ne pozabite ogledati si velesejem, ki bo trajal od 26. junija pa do 5. julija t. l.

— **Razstava živine v Novem mestu.** Podružnica Kmetijske družbe za Slovenijo v Novem mestu bo priredila v nedeljo 30. t. m. ob devetih dopoldne na kandijskem sejmišču razstavo živine za Dolenjsko. Do sedaj je priglasenih okoli 200 udeležencev z več kakor 300 glavami živine. Interesenti se vabijo, da se razstave v obilnem številu udeležijo. Poleg pregleda razvoja živinoreje na Dolenjskem bo imel marsikdo priliko nakupa plemenske živine. Ob tej priliki se bodo licencirali plemenski biki sreza Novo mesto. Razstavljalci dobijo primerna darila.

BELEŽKE

+ **K shodu SDS v Rimskih toplicah.** Pišejo nam: Iz Celja so poročali «Slovenca», kako sijajno je bil obiskan shod SDS v Rimskih toplicah v nedeljo 16. t. m. Opazovali smo dobro, kako so petelinčki napenjali ušesa in si zabeležili vsebino govorov. Posebno pri enem smo opazili od svele jeze prav velika in rdeča ušesa, a na obrazu smo mu brali ves program SLS. Vseh pet poročevalcev SLS se je moral polastiti prav pošten maček, ker na lep in stvaren govor narodnega poslanca g. dr. Pivka pač niso dali prav posebno duhovitega poročila v «Slovenca». Mi v tem kraju na započetem delu niti za las ne odnehamo, ker za hribom Sv. Miklavža se že precej svita in ne bo več dolgo, ko bomo videli v pravi luči vse avtonomiste SLS. Mi smo z uspehom našega shoda povsem zadovoljni. Prepričani smo, da bo tudi med naše ljudstvo prišla še ob pravem času zavest, da tako naprej ne sme iti in da je za ozdravljenje razmer v naši celokupni domovini edino program SDS pravi. Zato, možje, vsi v naše vrste in pomagajte vsi, da iztrebimo pijavke v telesu naše mile domovine!

SOKOLSTVO

ZMAGA SOKOLSTVA NA MEDNARODNI TELOVADNI TEKMI V LYONU.

Ob priliki zleta francoskih gimnastov se je vršila ob Binkoštih v Lyonu mednarodna telovadna tekma, katere so se udeležili Belgijci, Čehoslovaki, Francozi, Nizozemci, Jugosloveni in Luksenburžani. Prvenstvo si je priborila češkoslovaška sokolska vrsta, jugoslovenski Sokoli so na drugem mestu, Francozi na tretjem, potem slede Luksenburžani, Belgijci in Nizozemci.

Našo tekmovalno vrsto pod vodstvom brata dr. Murnika so tvorili bratje: Zupan, Seršen, Derganc, Primožič, Oswald, Vidmar, Šumi in Štukelj. Izmed Jugoslovenov so bili določeni za sodnike pri tekmah: Smrtnik za drog in tek, Kuščer za kroge in plavanje, Svetlič za kroglo. Vsi trije so sodelovali tudi kot sodniki pri prostih vajah.

Kot prvi zmagovalci med posamezniki je izšel iz tekem Jugosloven br. Peter Šumi, ki si je priboril časten naslov «mojstra vseh telovadnih mojstrov» (champion des champions). Br. Šumi je član Sokola Ljubljana. Drugo in tretje mesto med posamezniki sta si priborila dva češkoslovaška Sokola.

Razglasitev izida mednarodnih tekem je sprejelo navzoče občinstvo z burnim odobravanjem. Jugoslovenski sokolski vrsti so priredili viharne ovacije in je ob tej priliki godba zasvirala jugoslovensko državno himno.

„EDINOST“

Vestnik Zveze demokratske mladine v Ljubljani

OSREDNJI ŠPORTNI SVET ZVEZE DEMOKRATSKE MLADINE.

Da je šport, če ga gojimo smotreno, koristen našemu zdravju in telesu, je ugotovilo že nebroj zdravnikov. «Zdrav duh v zdravem telesu» so rekli že stari Rimljani. Nismo po številu velik narod, toda skušajmo to maloštevilčnost nadomestiti z večjim številom krepkih, za vsako delo sposobnih ljudi!

Naše «Edinosti» se v polni meri zavedajo pomena športa za našo mladino. Zato so takoj ob svojem postanku ustanovile svoje športne sekcije, da nudijo tako svojemu članstvu telesno vzgojo. Šport naše mladine pa zahteva vso pažnjo predpostavljenih činiteljev. Mladino je treba navajati k pravilnemu negovanju telesa in ji dajati neprestano navodila. Naše «Edinosti», ki so si stavile toliko in toliko plemenitih nalog, da dajo nekoč našemu narodu ljudi, ki se bodo zavedali svojega poslanstva, nikakor ne morejo posvetiti športni vzgoji svojega članstva ono pažnjo, ki jo potrebuje.

Zaradi tega se je vedno bolj čutila potreba po ustanovitvi činitelja, ki bo specijelno nadziral ter pomagal športnim sekcijam. Tako se je ustanovil Osrednji športni svet zveze demokratske mladine. Marsikdo se niti ne zaveda pomena ustanovitve tega športnega sveta, toda korist njegovega dela bo pokazala bližnja bodočnost.

Naloga, ki si jih je stavil ta športni svet, nikakor niso majhne. Športne sekcije naših «Edinosti» niso tako organizirane, da bi mogle nuditi svojemu članstvu ono, kar se od njih pričakuje. Zato je prva naloga

Osrednjega športnega sveta, da organizira naše športne sekcije tako, da bo za naše razmere najboljše.

Koliko je danes športnih sekcij, ki se ne morejo razviti ali vsaj ne povoljno delovati, ker nimajo za šport primernih prostorov. Koliko je sekcij, ki se ne morejo razviti, ker nimajo ljudi, ki bi jim stali ob strani z nasveti. Tudi naša ženska mladina, ki v isti meri potrebuje športne vzgoje kakor moška, ni športno dosti organizirana. Tu je zopet naloga Osrednjega športnega sveta, da pregleda delovanje vseh športnih sekcij, poskrbi po možnosti igrišče ter tudi naši ženski mladini omogoči udeleževanje na športnem polju.

V «Edinosti» morajo najti pot vse panoge športa. Do sedaj se je gojil po večini nogomet, a pričeti je treba tudi z gojenjem lahke atletike. Ta šport je za okrepitev telesa največje važnosti. Ogranicirano te panoge športa bo moral izvesti tudi Osrednji športni svet.

Ko bo organizacija izvršena, ko bodo naše športne sekcije dobile možnost povoljnega uspevanja, tedaj bo Osrednji športni svet poskrbel, da bodo sekcije v plemenitem medsebojnem tekmovanju pokazale svoje uspehe.

Da pa bo mogel Osrednji športni svet vršiti svojo nalogo ter stopati po poti, ki si jo je začrtal, mora uživati zaupanje vseh naših športnih sekcij in njihovo podporo pri tem delu. Bratje in sestre, poprimite se dela v svojih športnih sekcijah in zavedajte se, da z izobrazbo svojega telesa nekoč koristite vsemu narodu, ki bo dobil v Vas krepke ljudi! Kadar ste na razpotju, obrnite se na Osrednji športni svet, ki Vam bo pokazal zopet pravo pot, pot do zmage.

Iz Zveze kulturnih društev v Ljubljani

VI. REDNI OBČNI ZBOR ZVEZE KULTURNIH DRUŠTEV V LJUBLJANI.

V četrtek 3. junija ob 15. uri se bo vršil v prostorih tajništva ZKD v Ljubljani (Kazino) VI. redni letni občni zbor Zveze kulturnih društev v Ljubljani z naslednjim sporedom: 1.) Pozdrav in poročilo predsednika; 2.) poročilo tajnika o delovanju ZKD v minulemu letu; 3.) blagajniško poročilo; 4.) volitve predsedstva in odbora; 5.) slučajnosti. Vabimo vsa društva, da se občnega zbora udeležijo v čim lepšem številu in da čujejo o neumornem delu ZKD v minuli sezoni ter o smernicah njenega dela v bodočnosti.

Da se občnega zbora, ki je velike važnosti, udeleži lahko vsako društvo po svojem delegatu, si je pridobila ZKD olajšavo polovične vožnje pod naslednjim pogojem: Vsak delegat mora na domovni postaji pri odhodu predložiti blagajniku posebno člansko izkaznico ZKD, katero žigosa blagajnik s postajnim žigom; nato naj vsak udeležnik kupi cel vozni listek do Ljubljane ter istega obnem z žigosano člansko izkaznico dobro shrani. Na članski izkaznici bo ZKD potrdila navzočnost delegata na občnem zboru, na kar bo njegov vozni listek veljaven za brezplačni povratek v domovno postajo.

Imena delegatov, ki potrebujejo člansko izkaznico ZKD v svrhu polovične vožnje, naj nam društva takoj javijo, da jim izkaznice še pravočasno dopošljemo.

Občni zbor Zveze kulturnih društev v Ljubljani. Kljub neštetim prošnjam in pozivom nam naša društva še vedno niso poslala statističnega poročila o svojem delovanju v minuli sezoni. Pozivamo vse zamudnike, da to storo nemudoma, ker se bo vršil občni zbor Zveze kulturnih društev v četrtek 3. junija, do katerega časa moramo imeti zbrane vse podatke, da dobimo jasno sliko naprednega kulturnega dela.

Prodaja godbenih instrumentov. Zveza kulturnih društev ima na razpolago več godbenih instrumentov, in sicer: dva roga (Flügelhorn), čimle, veliki in mali bobni, kontrabas, en harmonij, približno 30 železnih sestavljenih stojal ter mnogo notnega materiala. Društva, ki se za nakup teh stvari zanimajo, naj nam sporoče svoje želje.

PROSVETA

L. Thoma: Lotkin rojstni dan. Šaloigra v enem dejanju. Br. Nušič: Naša deca. Humoreska v enem dejanju. Poslovenil dr. Ivan L. h. V Ljubljani 1926. Cena 12 Din. Izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani. —

V tej (15.) številki «Odra» imamo dve enodejanki: ena bo dobra za meščanske, druga pa za otroške odre. — L. Thoma je znan po svoji duhovitosti. V «Lotkinem rojstnem dnevu» se človek zopet enkrat od srca nasmeje. Za naše odre bo to dobrodošla enodejanka, ki se bo z uspehom igrala. — Nušičeva «Naša deca» je polna Nušičevih dovtipov. To se dá igrati brez težav. Za Nušičev jubilej so jo igrali celo v zagrebškem gledališču z velikim uspehom. Igra bo primerna za zabavne večere, kjer se bodo starši nasmejali otrokoma, ki tako dobro poznata njihove napake. Ker vso igro izigrata en deček in ena deklica, jo bo mogoče vpriporiti povsod brez posebnih drskih priprav. Zato bo s tem zvezkom «Odra» marsikomu ustrezno. Zeleti je, da naši odri marljivo podpirajo zbirko, ki je namenjena njim. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

«Šola v nebesih» je naslov šaljivi in zelo lahko vpriporljivi igrice, katero je izdal ravnokar Učiteljski dom v Mariboru kot 1. snopič zbirke «Naš oder». Delce ima 6 vlog za odrasle ter 15 vlog za mladino in je torej namenjeno v prvi vrsti mladini. Dobro došla bo pa tudi našim podeželskim odrom, ki še vedno pogrešajo poljudnih iger z enostavno scenerijo. Igrica se je vpriporila že na raznih krajih in je povsod zelo ugajala. Zbog res nizke cene samo 450 Din je lahko nabavljiva in si igralci prihranijo mučno prepisovanje vlog. Dobiti jo je pri vseh knjigarlah in pri založništvu Učiteljski dom v Mariboru.

DELA VSKI GLASNIK

UJEDINJENJE NARODNEGA DELA VSTVA.

Na binkoštno nedeljo je imela v Ptujju svoj glavni zbor Narodnosocijalna strokovna zveza in je ob tej priliki razvila tamkajšnja podružnica te organizacije svoj prapor. Zborovanje se je izvršilo prav slovesno. Po sprejetih poročilih funkcionarjev so se vršile volitve in je bilo izvoljeno novo vodstvo, na čelu mu dosedanji dolgoletni predsednik gospod Rudolf Juvan, kateremu so zborovalci priredili iskrene ovacije, ptujška podružnica pa mu je izročila lep šopek cvetic. Nato je poročal g. Juvan o enotni fronti narodnega delavstva in predlagal resolucijo, s katero se glavni zbor Narodnosocijalne strokovne zveze izreka za ujedinjenje s Samostojno strokovno delavsko Unijo v svrhu ustanovitve

ene same organizacije narodnega delavstva pod imenom Narodne strokovne zveze.

Za resolucijo so se izrekli vsi delegati razen dveh. Izid glasovanja je bil sprejet z navdušenim odobravanjem.

Po zboru se je vršil skupen obed in sta ob tej priliki med drugimi govorila predsednik podružnice NSSZ g. Siglin g. Juvan, nakar je ptujski župan g. dr. Senčar izrazil svoje veselje nad tem, da se narodno delavstvo probuja, ter omenil, da se bo v njegovem delokrogu delalo na to, da se bo pomagalo brezposelnim; ta podpora pa naj ne bo denarna, ampak v tem, da se brezposelnim da delo. Ptuj rabi kanalizacijo in še mnogo drugega in če bo mesto te načrte izvedlo, ne bo kruha samo za delavstvo iz okolice, ampak tudi za druge za več let. Predsednik ptujske organizacije SDS g. dr. Fermevc je izražal zadoščenje, da se je vse narodno delavstvo odločilo za skupno fronto. Nadalje so govorili g. Ivan Tavčar o pomenu enotnosti v organizaciji, g. dr. Šalamun za Sokola ter drugi. Med govori je sviral orkester «Bratstva» iz Št. Pavla pod vodstvom g. Šetorja.

Akt razvitja prapora se je izvršil že pred zborom. Kumica je bila ga. Lenarčičeva.

Združenje slovenskega narodnega delavstva v enotno fronto mora pozdraviti vsak resničen naprednjak, kajti le v skupni močni organizaciji so izgledi na uspeh veliki.

Poučilo vinogradnikom

Ker je padel prvi izdatni in topli dež na Dolenjskem 21. t. m., je verjetno, da so prvi pomladni troši (klice) peronospora, to je glivice, ki povzročajo na trti silno nevarno bolezen palež, prišle na spodnje liste trt.

V teku 12 do 14 dni potem imamo pričakovati na teh listih prve poletne trose te glivice in s tem prvi napad trt od peronospora.

Do tega časa, torej do konca t. m. moramo trte prvič poškopiti z galično apneno brozgo, sicer nam bolezen lahko uniči najvažnejše dele trt, to je listje in grozdni zarod.

Vinogradniki, poškopite torej v tednu po Binkoštih svoje vinograde!

Ni potrebno, da je galica zelo močna; zadoštuje en kilogram ali največ poldrugi kilogram na 100 litrov vode in potrebna množina apna, to je pol več do še enkrat toliko apna. Glavna stvar pa je, da trto na fino, zlasti po grozdnem zarodu in po spodnjih straneh listov dobro poškopimo. To se dá doseči le z dobrimi, fino pršečimi škropilnicami, ne pa s «škarjami», ki trto oblivaajo in polivajo z galico bolj zemljo kakor pa trto.

Apna ne jemljite preveč, temveč le toliko, da v galično-apneno zmes pomočen preskusni (fenolftaleinov) papir lepo perdeči. Preveč apna je v škodo učinkovitosti galice.

Da zavarujete trto tudi proti plesnobi, pri-mešajte galično-apneno zmesi na 100 litrov tekočine po 100 gramov (10 dekagramov) sulikola ali pa pol kilograma salojidina, oboje šele potem, ko je zmes pripravljena, torej galica z apnom zmešana. Sulikol raztopite v vodi in ga pri-mešajte pripravljeni škropilni zmesi, salojidin raztopite lahko kar v galično-apneno zmesi, kateri pa morate pridejati malo več apna kakor sicer, ker je salojidin nekoliko kisel.

Drugega škropljenja ne odlašajte predolgo, ker je to silno nevarno! Drugo škropljenje naj sledi prvemu v desetih do najdlje štirinajstih dneh; če je vreme suho, pozneje, če je mokro, prej. Galice, apna, sulikola itd. vzemite pri drugem škropljenju vsaj polovico več kakor pri prvem škropljenju; galice torej v suhem vremenu poldrugi kilogram, v mokrem dva kilograma, apna dva in pol do tri in pol kilograma, sulikola 200 do 250 gramov, salojidina en kilogram.

Tretjič škropite takoj, ko trta odevete; takrat pa pazite posebno na to, da dobro poškopite grozdje, ker ga v tem času peronospora najraje napade. Napadene jagode počrne in odpadejo. Pri tem škropljenju vzemite enako močno škropivo ali malo močnejše kakor pri drugem škropljenju, torej galice poldrugi kilogram do dva kilograma, apna dva in pol do tri in pol kilograma, sulikola 200 do 250 gramov, salojidina en kilogram na 100 litrov vode. Škropite natančno, na fino in temeljito, ker je od tega odvisen ves

uspeh. Grozdje se mora s škropivom dobro premočiti.

Kdor do srede julija ne ubrani trte od paleža, je tudi pozneje ne bo. V suhem vremenu bo trikratno škropljenje dovolj, v mokrem je treba škropiti še v četrtič, in tu zlasti po grozdju, po listih okoli njega in še en meter nad njim. Če opali bolezer vršičke, jih odrežemo. Glavno pa je, da ohranimo zdravo grozdje, listje, ki ga redi in pa ono dolžino mladik, ki jo rabimo za prihodnje leto.

B. Skalický.

DOMAČE NOVOSTI

* Ali že imate z novimi naročniki izpolnjeno dopisnico, ki ste jo prejeli z binkoštno številko našega lista? Nedvomno je v Vašem kraju še mnogo ljudi, ki jih lahko dobite v krog naročnikov «Domovine». Na delo za naš list, saj Vam to delo olajša dejstvo, da delate za dober časopis. Dopisnice, izpolnjene z novimi naročniki, nam pošljite čimprej!

* Kraljevo kronanje. Kakor javljajo iz Beograda, so priprave za kraljevo kronanje, ki se bo vršilo letošnjo jesen, že v polnem teku. Kralj bo maziljen in kronan v Žiži, ostale svečanosti pa se bodo vršile deloma v Beogradu, deloma v Zagrebu.

* Jugoslovanski ministri na vsesokolskem zletu v Pragi. Kakor javljajo iz Beograda, bodo vsesokolskemu zletu v Pragi prisostvovali tudi nekateri naši ministri, in sicer zunanji minister dr. Momčilo Ninčić, minister vojske in mornarice general Dušan Trifunović ter minister prosvete Miša Trifunović. Sokolskih prireditelj se bodo udeležile tudi nekatere edinice naše vojske in mornarice.

* Za novega generalnega direktorja carin imenovan Slovenec. Kralj je podpisal ukaz, s katerim je dosedanji pomočnik generalnega direktorja carin g. dr. Konrad Šmid imenovan za generalnega direktorja carin. Dr. Šmid, ki je s tem imenovanjem postavljen na eno najodličnejših in najvažnejših visokih uradniških mest v državi, je rodom iz Slovenjgradca, sin nadučitelja g. M. Šmida.

* Vinko Vošnjak † Te dni je v Beogradu pri operaciji preminul orožniški kapetan g. Vinko Vošnjak iz znane narodne obitelji v Celju. Pokojnik je bil kremenit po značaju in vnet borec jugoslovanski misli. V zadnjem času je služboval v Vojvodini, prej pa v Ljubljani, kjer je bil splošno spoštovan in priljubljen. Njegovo truplo je bilo prepeljano v Celje, kjer se je vršil pogreb ob številni udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev od blizu in daleč. Pogreba se je udeležila četa vojakov. Častniški zbor je bil zastopan polnoštevilno, nadalje orožniška deputacija, zastopniki vseh celjskih uradov in korporacij, raznih celjskih narodnih in kulturnih društev ter zastopstvo državne policije. Celjski pevci so zapeli pred hišo žalosti in na pokopališču dve žalostinki in v zadnji pozdrav je zagrmela vojaška salva. Bodi pokojniku ohranjen blag spomin!

* Z naše severne meje. Pišejo nam: Dočim se naše učiteljstvo vedno bolj odteguje narodnemu delu izven šole, neguje učiteljstvo v sosednji Avstriji skrajno nacionalno zagrizenost. Nedavno je napravilo učiteljstvo iz Spielfelda izlet z učenci na našo mejo pri Špičniku. S seboj so imeli štiri velike zastave, med temi tudi frankfurtarico in nemško državno. Postavljali so se na izgledne točke ter izzivajoče prepevali «Deutschland über alles», «Die Wacht am Rhein» in podobne pesmi. Svetovali bi našim obmejnim šolam, naj bi tudi prirejale izlete na mejne točke ter glasno povedale avstrijskim sosedom, da imamo tudi mi domovinsko in državljansko zavednost v naši mladini.

* Vsem občinskim uradom v Prekmurju! V Murski Soboti je obstojala že od leta 1920. državna borza dela. S 1. aprilom letos pa je bila ta

borza dela ukinjena. Delavska zbornica za Slovenijo v Ljubljani je začasno prevzela vzdrževanje borze dela, in sicer za dva meseca. Za daljšo dobo je pa sama ne more vzdrževati, ker nima za to potrebnih sredstev. Pripravljena pa je prispevati za nadaljnje vzdrževanje borze dela pod pogojem, da prispevajo polovico prekmurske občine. Stroški za vzdrževanje borze dela bi znašali letno okoli 40.000 Din, od katerih bi odpadlo polovica na vse občine v Prekmurju. Če se upošteva, da je v Prekmurju 174 občin, bi odpadlo na vsako občino okoli 150 Din, oziroma več ali manj po številu prebivalstva. Odbor, sestavljen iz zastopnikov političnih in gospodarskih organizacij, se obrača na vse prekmurske občine s prošnjo, da se izjavijo na uradne pozive, ki so jih dobile ali pa jih še bodo dobile od sreskih poglavarjev v Prekmurju, da so pripravljene s prispevati k vzdrževanju borze dela. V Prekmurju je okoli 10.000 delavcev, ki iščejo vsako leto delo in zaslužek. Že samo to ogromno število jasno kaže, da je borza dela za Prekmurje neobhodno potrebna. Zato se obračamo na vse občinske urade, da se odločijo priskočiti na pomoč s prispevki za vzdrževanje te institucije. Prepričani smo, da bo prihodnje leto država spet sama prevzela vzdrževanje borze dela, ako bo videla njeno neobhodno potrebo, ki bo dokazana s tem, da smo si jo sami vzdržali.

* Prebivalstvo Beograda. Po podatkih beograjske mestne občine šteje Beograd sedaj 180.000 prebivalcev, dočim jih je imel leta 1920. samo 110.000.

* Odkritje spominske plošče pokojnemu nadučitelju g. Ivanu Streleu pri Sv. Andražu v Slovenskih goricah. V lepih Slovenskih goricah pri Sv. Andražu je učiteljeval nad 20 let velezaslužni šolnik g. Ivan Strelec. Kdo ga ni poznal? Med Muro in Dravo znan med ljudstvom in učiteljstvom, priljubljen kot dober vzgojitelj, izvrsten pevec, zabaven družabnik, vnet za povzdigo omike in izobrazbe otrok in doroslih. V znak hvaležnosti mu postavijo njegovi učenci, prijatelji in znanci dne 29. junija t. l. na šolskem poslopju pri Sv. Andražu spominsko ploščo, ki naj bo živa priča naše hvaležnosti do nepozabnega zaslužnika. Pripravljali odbor se obrača na njegove prijatelje s prošnjo, naj blagovolijo vposlati prostovoljne prispevke za nabavo spominske plošče na naslov: Zvonko Predan, šolski upravitelj pri Sv. Andražu v Slovenskih goricah. Obenem vabi odbor že sedaj k obilni udeležbi.

* Smrtna kosa. Te dni je preminula v bolnici v Mariboru gospa Katarina Šončeva, soproga poštnega sprevodnika. Pokojnica je bila članica pevskega društva «Jadrani». — V Gvoraždi v Bosni je umrl Slovenec g. Anton Gorec, komisar finančne kontrole, v najlepši moški dobi 36 let, zapustivši soprogo in tri nepreskrbljene otroke. Pokojnik je bil blaga duša in priljubljen zlasti pri svojih podrejenih. — V Zavodni pri Celju je umrl v 65. letu starosti g. Franc Confiđenti, posestnik in gostilničar ter upokojeni obratovodja kemične tovarne v Gaberju pri Celju. Bil je tipičen predstavnik onih redkih meščanov, ki jim življenje ni položilo že v zibelko bogastva in drugih zemeljskih dobrin, ki pa si je znal z žulji svojih rok ustvariti udoben dom

in nad vse gost ljubno streho. Slovel je daleč naokrog po svojem plemenitem značaju. Kljub hudemu nemškemu pritisku je ostal zvest svojemu narodu. Dolga leta se je uveljavljal v občinskem zastopu Celje-okolica ter bil dalje časa tudi okoliški podžupan. Pokojnik zapušča vdovo, tri sinove in pet hčera. — V sanatoriju v Gradcu je umrl g. Viktor B r a č i č, ravnatelj južne železnice v pokoju. V službi je bil celih 37 let, večina na Tirolskem, na Dunaju in v Ljubljani. Bil je izvršten uradnik in strokovnjak v železniških vprašanjih. — Blag jim spomin!

* **Klerikalne limanice.** Za prihodnjo nedeljo sklicujejo klerikalci v Ljubljani protikorupcijski shod, na katerega vabijo davidovičevce in bosanske mohamedanske veleposesnike. Shodu hočejo dati nekak nadstrankarski značaj in vabijo nanj pristaše strank, ki jih — v Sloveniji ni, dasi obstoje v Sloveniji razne stranke, ki so proti korupciji in proti sedanji vladi. Iz vsega tega je očitno, da je ta shod čisto navaden klerikalen humbug, ki naj bi služil v okrepitev propadajočega klerikalstva.

* **Novice iz Mojstrane.** Pišejo nam: Tukajšnji posestnik g. Janez Klančnik je tako nesrečno padel, da si je zlomil roko. — Soprog trafikanta invalida gosp. Tolarja je pred kratkim povila dvojičke, in sicer dve deklici. — Dne 21. t. m. zvečer smo imeli veliko nevihto, med katero je padala tudi toča. Kakor se čuje, je udarila strela v zvonik farne cerkve na Dovjem in v neko hruško blizu župnišča. Škode ni napravila.

* **Proti radičevskemu batinaštvu.** Na radičevskem zborovanju v Somboru je državni podtajnik radičevce dr. Pernar ukazal naskočiti z bajoneti množico, ki je kričala: «Doli z Radičem!» Ko torej ni obstojala nikak nevarnost nasilnega obračunavanja z radičevskimi voditelji, so se radičevci posluževali bajonetov, dasi so poprej, ko so bili še republikanci, ob vsaki priliki kričali za vsako malenkost o batinaštvu drugih. Klub poslancev SDS bo zaradi tega postopanja dr. Pernarja vložil na notranjega ministra interpelacijo.

* **Tri smrtne nesreče v Kamniških planinah.** Na binkoštno nedeljo sta na planinski poti s Krvavca na Kokrško sedlo od peteroglave izletniške skupine padla dva udeleženci, trgovski sotrudnik g. Rado Sopčič in njegova zaročenka knjigovodkinja gđ. Mera Mancinijeva, oba iz Rožne doline pri Ljubljani, 150 do 200 m globoko in obležala mrtva. Štiri ure kasneje je po isti poti prispela skupina osmih oseb, od katere se je na istem mestu smrtno ponesrečil g. Ivo Sterle, bančni uradnik v Ljubljani, ki je padel prav tako globoko in obležal mrtev. Vzrok žalostnemu dogodku je bila nezadostna previdnost in slaba oprema izletnikov. Trupla ponesrečenecv so z velikim naporom spravili najprej v Kokro in od tam v Ljubljano. Pogreb Sopčiča in Mancinijeve se je izvršil na viško pokopališče, pogreb Sterleta pa k Sv. Križu. Bodi žrtvam naših planin ohranjen blag spomin!

* **Samomor.** Iz Središča ob Dravi nam pišejo: Te dni smo pokopali mladega posestnika gosp. Ivana Majoška, ki si je sam vzel življenje. Hipna duševna zmedenost je pognala pridnega mladničja, ki je komaj prevzel posestvo, v prostovoljno smrt. Pred leti je končal tudi njegov oče na istotako žalosten način. Na zadnji poti je pokojnika spremljalo korporativno središko gasilno društvo, katerega zvest član je bil. Pokojniku, ki je bil naš somišljenik in zvest volilec demokratske stranke, bodi ohranjen lep spomin med nami. Naj mu bo lahka zemlja domača!

* **Fantovska bitka v Prekmurju.** Iz Petancev nam pišejo: Dne 9. t. m. se je pred gostilno Šiftar vršila fantovska bitka, katere so se udeležile tudi ženske. Uspeh te bitke je bil, da je 22letni fant Janez Benkič iz Petancev z nožem zabodel nad srcem Jožefa Krefla iz Petancev ter mu prizadjal težko telesno poškodbo. Tudi Alojz Rajbar iz Tišine je dobil par zaušnic. Dobil bi gotovo mnogo več, ako ga ne bi iz Benkičevih rok rešila Jožefa Bratkovičeva. Vsi drugi fantje so odnesli iz bitke celo kožo. Fantje so bili se-

veda vinjeni. Zadevo ima v rokah sodišče, kjer bodo udeleženci za svoja junaštva prejeli tudi primerno plačilo.

* **Roparski napad v vlaku.** Na voznji med postajama Zrmanjo in Kisino je bil te dni izvršen v vlaku roparski napad na g. Karla Hribernika, upokojenca iz Ljubljane, ki se je peljal na obisk k svojemu sinu. G. Hribernik je spal sam v kupeju II. razreda, ko ga je prebudil šum. Pred seboj je zagledal na fleh klečečega človeka, ki mu je vlekel iz žepa listnico in uro. Oba sta se pograbila in pričela ruvati. G. Hribernik se radi svoje starosti ni mogel uspešno braniti in bržkone bi ga ropar premagal, ako ne bi na njegovo vpitje prihiteli na pomoč sopotniki. Ko je ropar začutil, da postaja položaj zanj nevaren, je ubil šipo in se spustil skozi okno. Tovarnar g. Anton Rojina iz Ljubljane, ki je potoval s istim vlakom in ki je prihitel v kupe, je pograbil roparja za nogo, ki jo je še mohl v vagon, vendar pa ga ni mogel obdržati, zaradi česar se je napadalcu posrečilo pobegniti.

* **Žeparji.** V nedeljo dopoldne se je pripeljala v Ljubljano iz Kranjske gore zasebnica Marijana Cuzmanova in odšla popoldne k procesiji na Rakovnik. Po končani procesiji se je zadržala nekaj časa v cerkvi, slednjič pa se je pomešala med množico ljudi na srednjem dvorišču zavoda, kjer je nenadoma opazila, da ji je moral bržkone prej seči v žep neznan žepar, ki ji je odnesel denarnico s 300 Din ter povratnim voznim listkom. Okradenka je prijavila tatvino takoj na stražnici, vendar zasledovanje tatu ni rodilo uspeha.

* **Gardist zaklal nezvesto ljubico.** Te dni se je pripetil v Beogradu strašen umor. Vojak kraljeve garde Cvetko Mitrovič je imel dalje časa razmerje z vdovo Milico Milosavljevičevno, rodom Slovenko iz Preternice, staro 26 let, s katero se je tudi zaročil. Milosavljevičeva pa ga je zapustila ter je prevzela mesto natakariče v neki gostilni. Pričela je nemoralno življenje. Usodnega dne dopoldne je Mitrovič ustavil svojo bivšo ljubico pred hotelom Palace in jo rotil, naj se povrne na pravo pot in naj se zopet vrne k njemu, kar pa je ona odločno odklonila. Mitrovič je postal besen in je v strašni ljubosumnosti izvlekel iz žepa nož in dobesečno zaklal Milosavljevičevno.

* **Predrzen vlom v trafiko.** Ko je prišla v torek zjutraj vdova Jožefa Kolenčeva, stanujoča v Rožni dolini, v svojo trafiko na oglu poti na Rožnik in ceste v Rožno dolino, je opazila, da je skoro popolnoma izropana. V zadnji steni se je nahajala pri fleh velika luknja, skozi katero je prišel ponoči v barako neznan zlikovec. Odnesel je iz barake za okrog 4000 Din tobačnih izdelkov ter okrog 400 Din gotovine.

* **Velika tatvina v vlaku.** Na poti iz Beograda v Zagreb je bila v vlaku lesnemu trgovcu gosp. Antonu Klančniku iz Preserij ukradena listnica s 65.000 Din. Tatvina se je izvršila, ko je gosp. Klančnik spal. Tatu niso izsledili.

* **Niti pokopališča ne puste pri miru.** Na pokopališču pri Sv. Krištofu v Ljubljani je bilo zadnje čase opustošenih več grobov. Z grobov so bile pokradene cvetlice, polomljenih pa je bilo tudi več kovinastih zgrad, ki so jih tatovi odnesli. Policija vodi strogo preiskavo ter je upati, da pridejo brezvestni tatovi kmalu pod ključ.

* **Vlom.** Te dni je okrog poldneva neznan svedrovec odprl trgovino s klobuki Ivane Šmalčeve na Marijinem trgu v Ljubljani ter ukradel 500 Din. Tat je svoj plen odnesel, ne da bi ga kdo opazil.

* **Trije vlomi v Komendi.** V Komendi na Gorenskem so ponoči neznan zlikovec vlomili v tamkajšnji poštni urad ter odnesli nekoliko denarja in znamk. Obiskali so tudi Mejačevo trgovino in tamkajšnje mlekarne, kjer pa ni bilo zaželenega uspeha.

* **Vlomi in tatvine na deželi.** Varnostna oblastva na deželi zasledujejo nekega Mirka Ličena, doma iz Gorice in pristojnega v Sp. Voličino pri Mariboru, ki ima na vesti nebroj raznih vlovov in tatvin, izvršenih po večini v okolici Mute in Prevalj. Nevarni komaj 27letni vlomilec

je udrl pred kratkim v stanovanje učiteljice Kristine Selakove v Terbonjah ter ji odnesel za 3000 Din raznežga blaga. V isti noči je obiskal tudi župnišče pri Sv. Primožu na Pohorju, kjer pa je bil prepoden.

* **Tatvina.** Iz Huma pri Ormožu nam pišejo: G. dr. Erhaticu iz Varaždina, ki ima na našem prijaznem Humu lepo posestvo in vinograd, so neznanj tatovi vdrlj v hišo in ga do kraja obkradli. Odnesli so vse, kar se je odnesti dalo. Vendar je upati, da bodo zlikovci kmalu izsledeni. Sramota je za naš lepi kraj, da se najdejo med nami ljudje, ki so zmožni takih dejanj.

* **Viničarji med seboj.** Iz Vitana pri Središču nam pišejo: Naš kraj bo kmalu na glasu, da spada v tisto vrsto krajev, kjer si ljudje s kolom želijo «dobro jutro» in s sekirami brišejo okna. Ni se še prav pogojevalo razburjenje zaradi umora posestnika Leopolda Praterja, že se je zgodil drugi obžalovanja vredni primer, ki je znova pokazal strašno podivjanost nekaterih ljudi. Viničarja posestnika Mavriča na Vitanu Anton Cimerleit in Franc Kerenčič sta se zaradi malenkostnega prepira stepla in je Cimerleit Kerenčiča trikrat zbedel s čevljarskim nožem ter mu zadal tri tako težke rane, da je Kerenčič obležal v mlaki svoje krvi. Cimerleit, ki se je sam javil orožnikom, že hladi svojo jezo v zaporu, kjer čaka na zaslužen kazni za svoj čin sirovosti, katere pravi vzrok je tudi v tem primeru pijača in pijanost. Nesrečni alkohol!

* **«Brezalkoholna Produkcija», Ljubljana, Poljanski nasip 10/7, pošlje vsakemu naročniku «Domovine» zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!** 52

Licenciranje bikov v radovljiškem okraju

se je vršilo letos na štirih krajih: v Lescah, Bohinjski Bistrici, Kranjski gori in na Jesenicah. Licenciralna komisija je obstojala iz načelnika komisije g. okr. živinozdravnika, enega zastopnika živinorejcev in enega zastopnika vsake občine, prisostvovali pa so tudi za to izvoljeni zastopniki obeh okrajnih živinorejskih odborov.

V Lescah so se licencirali 14. t. m. plemenski biki iz 15 občin. Prigon je bil številen in plemenski material v splošnem precej boljši od lanskega leta. Najlepši bik z 29 točkami je bil od Severina Rozmana iz Zg. Otoka, prvovrstna žival, kateri bi se skoro prisodilo vseh 30 enot ocene. G. Rozman je prevzel tega bika v rejo leta 1924. od okrajnega živinorejskega odbora. Ob starosti 2¼ leta je bik danes 625 kg težak ter je razen malenkostnega nedostatka naravnost odličnih životnih oblik. Izmed drugih bikov so se odlikovali posebno mladi odborov bik Marije Dežmanove na Lancovem (27 točk), ki obeta, da doseže Rozmanovega, nadalje od Franca Janca iz Begunj, Luke Tavčarja iz Posavca, Josipa Vovka iz Črničva, Franca Jana iz Mevkuža, vsi po 27 točk, in od Janeza Zupana iz Smokuča (26 točk).

Na Bohinjski Bistrici je bilo licenciranje 17. t. m. Prigon številen, toda žal so se pogrčali starejši biki, kar dokazuje, da Bohinjeci še danes niso prišli do pravega živinorejskega spoznanja, da namreč ravno starejši biki govedoreji še najbolj koristijo, ker bolje in bolj gotovo podedujejo in dajejo v splošnem boljša teleta nego mljaši. Zelo kvarno je za bohinjsko živinorejo vobče, da odprodajo kmetje še mlade biki mesarju, ne glede na njih plemensko vrednost. Zelo lep bik je od gospe Josipine Mencingerjeve iz Bistrice, ki je dosegel 28 točk. Ta bik je bil prevzet svojčas še kot tele od živinorejskega odbora, enako tudi bik Janeza Rozmana iz Polja, kateremu se prisoja 29 enot. Bik Josipa Rozmana iz Nemškega Rovta je dosegel 27 enot, a bika Ivana Rozmana iz Bitenj in Frančiške Staretove v Podjelju po 26 enot. Ostali material je bil ob strogi oceni splošno dober, oziroma srednji.

Na licenciranju v Kranjski gori 19. t. m. je komisija prisodila 29 točk biku Janeza Mer-

telja iz Podkorena (režija živinorejskega odbora), kateri bik bi ob količkej milejši oceni dobil vseh 30 točk. Je to krasna žival, ki mora služiti za splošne plemenske svrhe do skrajne dobe. Kakor pri drugih dobrih bikih v okraju, igrata tudi pri tem biku veliko vlogo dobro pokolenje z očetove in matrine strani kakor tudi rejčeva razumnost in zmisel za bikorejo. Ostali biki v Kranjski gori so bili bolj srednje kakovosti. V splošnem bi bilo pričakovati od kranjskogorskega okoliša, ki je navezan in živi dobesedno samo od živinoreje, več zanimanja za bikorejo, ki tvori pač temelj uspešni govedoreji. Saj se vendar tem živinorejcem z več strani naravnost ponuja upravičena in izdatna pomoč. Čudno, da tamkajšnji kmetovalci danes tega še ne uvidijo in se oprimejo ponujane pomoči.

Na Jesenicah (22. t. m.) je bil prigon zadovoljiv. Stasite, lepe bike so prignali: Marija Smolejeva s Koroške Bele (28 enot), Alojzij Pezdarnik z Dovjega in Josip Mulej iz Potokov (režija živinorejskega odbora), oba po 27 enot. Komaj poldrugo leto starima bikoma Josipa Klinarja iz Sv. Križa in Otona Smoleja iz Prihodov, ki sta tudi v režiji odbora že iz telečje dobe, je komisija prisodila ob strogi oceni po 25 enot. Od teh dveh odbranih bikov je pričakovati, da bosta dosegla v prihodnjem letu mnogo višjo oceno, ako se bosta rejca držala načel pravilne bikoreje. Priznati treba, da je bil na Jesenicah zbran razmeroma prav dober plemenski material, izvzemši par bikov, katerim se ni dala licenca.

Stanje licenciranih bikov v vsem srezu Radovljica je letos nastopno: po 29 točk 3, po 28 točk 2, po 27 točk 8, po 26 točk 5, po 25 točk 17, po 24 točk 20, po 23 točk 13, po 22 točk 6, po 21 točk 3, po 20 točk 2. Skupaj 79 licenciranih bikov, to je znatno več, kakor v lanskem letu. 16 bikov je bilo zvrženih kot nesposobnih, 3 so bili premladi.

Na vseh štirih licenciranjih je bilo lahko opaziti, da je v bikoreji dejanski napredek že tu. Toda ta napredek še daleč ni to, kar mora gorenjski živinorejec doseči, temveč je to le skromen začetek napredka, kajti še dolga je pot do večjih in stalnih uspehov. Treba še ogromnega in vztrajnega dela, predvsem pa gospodarskega spoznanja in uvidevnosti od strani živinorejcev samih. Končni cilj živinorejskega napredka nam mora biti pač ta, da bomo imeli v naših hlevih enkrat životno zenačen, odličen plemenski material tako glede bikov kakor tudi glede krav.

Posesniki-bikorejci, ki so bili navzoči pri razdeljevanju raznih nagrad, bi se morali iz tako zvanega «punktiranja», to je ocene bika po «enotah» ali «točkah» pač učiti, kak mora biti pravi bik-plemenjak. Zato pa je delil živinorejski odbor subvencije strogo na podlagi ocene, to je po številu prisojenih enot. Kolikor enot manj je dobil bik, toliko manj je vreden za svoj važni namen. V praktičnem oziru za bikorejce je pomenilo to, da je dobil bik z a v s a k o t o č k o nad 24 točkami, za katere se je izplačala enaka osnovna nagrada, še po 50 Din poviška, kar bi moralo zdramiti še tako trdno spečega bikorejca. Bik z 29 točkami je dobil v Kranjski gori 650 Din samo od živinorejskega odbora, a bik s 24 točkami le 400 Din. Občutna razlika! Poleg tega so bili najboljši biki deležni tudi večjih državnih in občinskih nagrad, tako da so odnesli nekateri bikorejci z licenciranja po nad 1000 Din raznih nagrad. To je menda dovolj poučno za vse, ki se pečajo z bikorejo v okraju. Bikorejci naj le pridno čitajo podeljene jim «Zapovedi pravilne bikoreje» in se po njih ravnaajo. Uspeh ne bo izostal, ako to store.

Za nagrade na letošnjih licenciranjih v okraju je prispeval g. veliki župan ljubljanske oblasti znesek 3600 Din. Nagrade iz tega zneska so se podelile le najboljšim bikom. Prispevale pa so tudi razne občine, in sicer prav znatne zneske, na pr. Jesenice 2000 Din, Bohinjska Bistrica 2500 Din, Srednja vas v Bohinju 2000 Din, Ribno 1600 Din, Koroška Bela 2000 Din itd. Tudi občinske podpore so se razdeljevale po številu pri-

sojenih enot. Izvzemši državni prispevek v znesku 3600 Din se je razdelilo na letošnjem licenciranju samo okrajnih subvencij in posebnih rejških odstotkov v znesku 20.633 Din, z občinskimi nagradami vred 30.433 Din. Več občin, ki še niso prispevale, je obljubilo, da bodo naknadno obdarovale lastne licencirane bike po številu točk. Zgledi pač vlečajo!

Vse tiste posestnike, katerih biki so bili na licenciranju zvrženi kot nesposobni, se resno svarijo, da teh živali ne pripuščajo k plemenjenju, predvsem pa, da jih nikakor ne dajo s kravami vred na planine, ker se bo postopalo proti tem škodljivcem živinoreje strogo po zakonu. Kazni ne bodo mile. Najboljše bo, da jih dajo posestniki brez odloga «popraviti» ali da jih prodajo mesarju.

Glede na zboljšanje živinoreje, ki je zaradi vojne tako zelo nazadovala, in na splošno gospodarsko korist živinorejcev treba vse nelicencirane bike zatreči, da ne bodo delali celokupni živinoreji in s tem splošnemu gospodarstvu škode, ki se ne da tako lahko popraviti. Iz tega razloga naj vsak pameten bikorejec ali sploh živinorejec, ki ve za zakotnega bika, da ga pripuščajo na tuje krave, lastnika enostavno naznani okrajnemu glavarstvu. V tem oziru ne velja noben ozir in se taka ovadba ne more smatrati za denunciranje, temveč za dolžnost uvidevnega živinorejca, kateremu je mar lastna in splošna gospodarska korist. Da se zaradi tega ne bo bati medsebojnih sovraštiev, naj dotičnik, ki ovadi lastnika zakotnega bika, ve, da ovadenec njegovega imena nikakor ne zve, ker je tozadevni uradni postopek tak, da je to nemogoče. Ovadijo naj se tudi vsi primeri, če dá kdo nelicenciranega bika skupaj s kravami na planino. Kdor ve za take primere, a ne ovadi glavarstvu dotičnih posestnikov, dela s svojo molčečnostjo sebi in splošnosti veliko gospodarsko škodo in zasluži kot živinorejec najstrožjo grajo. Čuje se, da je ravno v občini Gornje kljub obstoju tamkajšnje živinorejske zadruge precej zakotnih bikov, ki delajo v dolini in na planini škodo domači živinoreji. Oglašajo se ravnotam živinorejci sami zoper to nadlogo, a noben izmed njih nima poguma, da bi te škodljivce naznanil.

Končno se pozivajo vsi živinorejci, da takoj naznanijo okrajnemu živinorejskemu odboru v Radovljici, kadarkoli jim vrže dobra molzna krava lepega bika, ker odbor potrebuje take odbrane živali za bodoči naraščaj plemenjakov. Kupni, oziroma prevzemni pogoji so kakor znano zelo ugodni. Č vztrajamo pri započetem delu za napredek živinoreje, bo gorenjsko kmetijsko gospodarstvo, ki temelji v živinoreji, lahko že v dogladnem času prav bistveno na boljšem.

Državni ekonom Sustič.

ZANIMIVOSTI

Žuželke so najmočnejša živa bitja

Žuželke lahko štejemo glede na njihovo velikost, težo in njihovo delo, ki ga morejo opravljati, med najmočnejše živali. Konj na primer, ki tehta približno 750 kg, more vleči okroglo 3500 kg težko naložen voz. Teža tovora je torej okroglo petkrat težja od njegove telesne teže. To delo pa je jako majhno, ako ga primerjamo s tem, kar zmore čebela. Ta je zmožna prenesti tovor, ki presega 20krat njeno telesno težo. Na podlagi poskusov so dognali, da more navadna mesarska muha prenašati 150kratno težo svojega telesa. Obe živalici ne prekašata torej samo konja, ampak tudi človeka.

Poznamo žuželke, katere moremo glede na to šteti med prave korenjake. Navadni kuhinjski ščurek, ki tehta komaj dva grama, je v stanu prenašati tovor, ki je 200krat težji od njega samega. Ako bi ga s človekom pri-

merjali, bi moral človek svoji teži sorazmerno prenašati 15.000 kg težak tovor.

Veliko moč imajo tudi kobilice, ki skočije lahko z enim samim skokom 200krat dalj, kakor meri njihova telesna dolžina.

Nekatere muhe in mušice letijo po zraku tako hitro, da jim moremo komaj slediti z očmi.

Končno pa prekašajo te male živalice človeka tudi po svojih ogromnih in izredno trpežnih zgradbah.

Tako zvane bele mravlje zgradijo svoja mravljišča v obliki gričkov, ki dosežejo neradko višino pet metrov. So pa tako trdno zgrajena, da jih govedo, ki se slučajno pase v njih bližini, ne more podreti. Kleopsova piramida v Egiptu, nesmrten spomenik človeštva, je 90krat višja kakor človek, mravljišča belih mravelj pa so celo več kot 600krat višja kakor bele mravlje same.

× **Izbruh ognjenika zahteval na tisoče žrtev.** Na binkoštni ponedeljek je začel na japonskem otoku Hokaidu nenadoma bljuvati ognjenik Tokahi. Pritoki žareče lave so zakrili bližnjo vas Parlavo in bližnji žvepleni rudnik, v katerem je bilo zaposlenih 120 rudarjev. Mesto Mije, ki se nahaja ob vznožju ognjenika, so prebivalci še pravočasno izpraznili, nakar ga je lava pokrila. Kakor se sodi, je izgubilo življenje v lavi kakih 5000 prebivalcev. Razen tega je utonilo 600 ljudi, kajti zaradi močnega potresa se je v bližini ognjenika pogreznila velika ravnina, katero je preplavila voda.

× **Strašna železniška nesreča.** Pri Monakovem sta na binkoštni ponedeljek treščila skupaj dva vlaka s tako silo, da sta bila naenkrat oba v razvalinah. Ker sta bila oba vlaka prenapolnjena z izletniki, je bilo število žrtev veliko. Kolikor se je moglo ugotoviti, je bilo 33 mrtvih, 20 hudo in nad 80 lahko ranjenih. Nekateri mrtveci so bili tako razmesarjeni, da jih ni bilo spoznati.

× **Število avtomobilov na svetu.** Kakor je izračunal neki nemški list, je bilo dne 1. januarja letošnjega leta na vsem svetu 25.973.928 osebnih in tovornih avtomobilov. Od tega jih je prišlo 77 odstotkov ali skoro štiri petine na Zedinjene države, to je blizu 20 milijonov. Za Zedinjenimi državami je imela ob novem letu največ avtomobilov Anglija, to je blizu poldrugi milijon, potem Nemčija nekaj nad 400 tisoč. Ob novem letu je prišel en avto v Nemčiji na 150 prebivalcev, v Franciji na 71, v Angliji na 60 in v Zedinjenih državah na 6 prebivalcev. Zedinjene države se z bliskovito naglico bližajo dobi, ko bo imela ne samo vsaka družina, temveč vsak odrasel človek svoj lasten avto.

× **V tigrovih čeljustih.** Angleški kolonijalni častnik kapetan Pemberton, ki je dalje časa bival v Zapadni Indiji, opisuje v nekem listu svoj strahovit doživljaj. Nekega dne je večja lovška družba taborila v džungli poleg nekega grmičevja. Pemberton je bil grmičevju najbliže in je baš hotel sestiti, ko se je z velikanskim skokom pognal nanj ogromen tiger in ga zrušil na tla. Zaradi silnega padca se je častnik onesvestil. Ko se je zopet zdramil iz nezavesti, je opazil svoj strahotni položaj. Ogromni tiger ga je v svojem žrelu nesel po džungli. V duhu si je predočil strašno usodo, ki ga čaka. Ker je imel roko prosto, je izza pasa oprezno potegnil samokres. Skrbno je pomeril proti tigrovemu srcu in sprožil. Zaradi nepričakovanega tigrovega giba je kroglja zgrešila svoj cilj. Tiger je besno zatulil, toda nemoteno nesel svojo žrtev dalje. Kapetan je še enkrat pomeril in ustrelil. Zver je strahovito zarjavela in se v velikanskem skoku pognala naprej ter spustila svojo žrtev iz žrela. Častnik se je ponovno onesvestil. Ko se je zopet zavedel, je bil v krogu svojih lovskih tovarišev, ki so sledili tigru ter našli zver mrtvo poleg nezavestnega častnika. Strel je tigra pogodil točno v srce in ga usmrtil na licu mesta. Kapetan Pemberton je v bolnici kmalu okreval.

× Samomor 300 mladih deklet. V deželi vzhajajočega solnca, na Japonskem, se je ohranila med ljudstvom strašna vrača, ki je zahtevala te dni 300 mladih dekliških življenj. Tri sto 20-letnih deklet je namreč izvršilo samomor. Vsako 61. leto se imenuje na Japonskem leto hinseuma. To usodno leto je bilo zadnjč 1. 1906. Po stari japonski veri je dekle, ki se rodi v letu hinseuma, zelo nemoralno, trmasto in hudobno, tako da ni dobro, če se poroči. Zato v tem letu rojenih deklet nihče ne snubi. Japonci pravijo, da si izkoplje mož, ki poroči v letu hinseuma rojeno devojko, že prve dni zakonskega življenja grob. Tako se tudi ogromno število deklic, rojenih leta 1906., ni moglo poročiti. Ta dekleta so ali bodo dosegla letos 20 let starosti, kar je za Japonko že skrajni rok za možitev. Katera se v tem času ne poroči, ima le še malo nade na možitev, ako je po vrhu rojena še v nesrečnem letu, pa prav nobene. To si je vzelo nad 300 mladih deklic tako k srcu, da so raje izvršile samomor.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

JESENIŠKI GLASOVI.

Jesenice, 25. maja.

Tudi mi Jeseničani tožimo in zabavljamo zaradi večnega slabega vremena. Drugače je pri nas vse po starem. Šele binškošni prazniki so prinesli nekoliko izpremembe. Po stari slovenski navadi smo tudi Jeseničani že v soboto okrasili vsa okna in vrata z zelenimi lipovimi vejami, da bi bili deležni darov sv. Duha.

V soboto so vlaki pripeljali cele karavane turistov, ki so večinoma vsi pohiteli na Golico, odkoder so se vračali deloma že v nedeljo, deloma v ponedeljek — vsi seveda s polnimi naročji naših dišečih narcis ali ključavnic. Naši Rovtarji sicer malo godrnjajo, ker jim nabiralci ključavnic pohodijo travo, posebne jeze pa tudi ni, ker se to ponavlja leto za letom in so se ljudje na to pač že navadili. V sezoni ključavnic so najbolj zadovoljni Kopišarjev ata s svojo staro pošteno kmetjsko gostilno, kjer se vsakomur dobro postreže. Turisti, pridite še, ne bo vam žal. Golica je sedaj najkrasnejša.

Da pokažemo, da tudi v sportnem oziru ne zaostajamo, se je vršila na binškošno nedeljo nogometna tekma med moštvo kranjske in jeseniške «Edinosti». Jeseničani so bili premagani, čemur se pa ni čuditi, saj so šele začetniki. Zato, fantje, le pogum, pa bo drugič boljše.

Na binškošni ponedeljek je bil na Jesenicah običajni veliki sejem, ki je bil kakor vedno zelo obiskan. Posebno fantje iz okolice pridejo s svojimi izvoljenkami kaj radi na ta sejem in gotovo se ta dan proda največ sladkorčkov ter srčkov. Popoldne pa se je oglasila na Hrovatovem plešišču harmonika in mladina je zarajala po stoletni stari navadi. Tako se praznuje pri nas binškošni ponedeljek.

Na binškošni ponedeljek smo videli tudi razstavljene glavne dobitke za sokolsko tombolo. Dobitki so bili razstavljeni pred kolodvorom; med razstavo se je pa vršil istotam promenadni koncert jeseniške sokolske godbe. Posebno pozornost je vzbujala krasna pohištvna oprava, katero je naravnost umetniško izdelal znani mojster g. Lazar na Jesenicah. Torej, sreče željni, segajte pridno po tablicah za sokolsko tombolo, ki bo 29. junija.

Posebni politični prepripirov za enkrat Jeseničani nimamo. Če bo kaj, pa Vam bom sporočil. Jeseničan.

DRUGO PREKMURSKO PISMO.

Mürska Sobotna, v maju.

Gospon urednik naj vzamejo na znanje mojo zahvalo, ka so moje prvo pismo tak lepo gor vzeli. Zaj pa sem veselje dobo do pisanja, pa jim ščem ešče edno napisati. Gnesden ešče vremen mam. Sledkar toga nede, ar bom mogo krumpiše pa kukorco okapati.

Preminoučo nedelo sem malo okoli hodo po naših prekmürskih vesnicah. Vsepovsedi sem se

z našim ljudstvom razgovarao. Pravijo, ka što okoli ide, tisti nekaj zve. Istina je to. Tudi jaz sem dosta zvedo. Zvedo sem, ka je med našim ljudstvom dosta nevole. Ljudstvo se touži, ka more ob velikih stroških žito po fal ceni ta dati. To je vse istina. Ljudstvi je treba nekše pomoči.

Ali odkič naj ta pomouč pride? Drugi nam gvüšno nedo pomagali, če si sami nemo znali. Zato vsem tistim, šteri ščejo našemi ljudstvi pomagati, pravim, naj ne sedijo doma, naj idejo med ljudstvo in ljudstvo v organizacije vküper sprovlajo. Če bomo vsi trdno organizirani, te bomo lahko tudi kaj dosegli. Ništerni bi pravo, ka nezna, v štero organizacijo naj stoupi. Takšega premišlavanja pa mi v Prekmürji gnesden več nemamo. Mi že znamo, v šteroj organizaciji mi mesto mam. To je samo demokratska stran-ka, štera ima že v mürskosobočkem srezu 14 organizacij.

Demokratske organizacije že močno delajo. Po celem Prekmürji gre glas: «Le vküper, le vküper, ubogo ljudstvo!» Delo se je začelo. Nišče nesmi od toga odstoupiti. Bodouče volitve naj pokažejo, ka mi Prekmürci tudi nekaj zmremo. Mi neščemo sovražtva. Mi ščemo vmiri med seboj živeti. Mi neščemo več poslušati tistih kortešov, šteri nam ob volitvah dosta obečavlejo, sledkar pa nam nikaj nespunijo. Mi neščemo republikke, ar od tiste nemremo živeti. Mi ščemo delavne voditele in takše, šteri so med nami, pa se že dugo za nas brigajo.

Ešče edno je za naše ljudstvo potrebno. To je pa, ka si vsakši novine spravi. Za nas so najbogše novine «Domovina». Na stotine «Domovin» že vsakši tleden v Prekmürje pride. «Domovina» ima tudi lejpe kepe (slike) in dosta piše od virstva. Za pol leta košta samo 15 dinarov, to je komaj eden liter vina. Vsakši kmet more «Domovino» meti, če šče znati, ka se okoli po sveli godi. «Domovina» nikšega šinfanja ne pozna. Vse druge novine so pune grdega šinfanja. «Domovina» vsakšo vero poštvle. Mi Prekmürci smo pred bojnov nikšega verskega sovražtva ne poznali, pa tudi gnesden neščemo poznati. Papinec, či evangeličanec, vsakši ma pravico do poštenega žitka. Mi neščemo popovske politike, štero Kleki dela. Mi pa tudi neščemo Radičeve politike, štero njegovi zagrebški fiškališi delajo.

Vsem prijatelom demokratske stranke pa samo eden tanač dam: «Vsakši naj gleda, ka še enega pristaša dobi. Vsakši naročnik «Domovine» naj gleda, ka enega naročnika dobi.» Držmo vküper, delajmo vküper, pa se bo nam gvüšno bogše godilo.

Prekmürski demokrat.

ZAKLAD V ŠMARJETNI GORI.

Stražišče, v maju.

Na desnem bregu Save nasproti Kranju se dviga poznan hrib Šmarjetna gora, ki sprejema vse leto mnogo obiskovalcev iz bližnje in daljne okolice.

Kakor nudi izletnikom krasen razgled po Gorenjski dolini in divnih vrhovih naših gora, tako skriva v sebi mnogo posebnosti in tajinstvenosti. Tukajšnjim ljudem je dobro znana zgodba o zakleti kraljčini, o zakladu, ki so ga že izkopali, pa se je ponovno pogreznil v zemljo, in še mnogo drugega.

Kaj se je pa zgodilo tod v zadnjem času, hočem na kratko popisati.

Stražiški dobričina Tine je kopal v Šmarjetni gori štere. Kar je zabrlizgalo pod njegovimi nogami. V prepričanju, da je zabrlizgala sama hudoba, je opustil delo in zbežal ves preplašen domov.

V družbi prijateljev je pripovedoval o tem čudnem dogodku. Jaka, Štefan in France so menili, da je tam «ščac», ki ga čuva hudoba. Nagovarjali so ga, naj jim pokaže dotični štor. Četudi se je izgovarjal na vse mogoče načine, so ga vendar pregovorili, da jim je obljubil, povesti jih tja.

Na dan sv. Treh kraljev ob desetih zvečer so jo odrinili, oboroženi s potrebnim orodjem in,

kar je poglavitno, z večkrat ter močno «čegnanim» križcem, svečo in sličnim. Previdno in cizročeni na milost in nemilost so se približali dotičnemu štoru in takoj pričeli z delom. Kmalu so naleteli na lonec, ki pa je bil prazen in celo brez dna. Opustili so delo in odšli domov; upanja v «ščac» pa niso izgubili.

Zlasti Jaka in Štefan sta vztrajala pri tem, da mora biti pod štorom «ščac». Po mnogokratnem tozadevnem pomenku so se odločili poskusiti srečo vnovič.

Zopet so vzeli s seboj kramp in lopato ter več močno «čegnanih» predmetov. Zamišljeni in v strahu so stopali proti Šmarjetni gori. Kar je prekinil molk Jaka: «Ni hudič, da bi ga danes ne dobili!» Hitro ga je posvaril Štefan, rekoč: «Jaka, nikar ga ne kliči! Zdaj še nismo »frej«, temveč smo v božjih, pa tudi v »njegovih« rokah!»

Med tem so dospeli do čudodelnega štora. France je poškropil štor z «čegnano» vodo in položil nanj misijonski križec. «No, Jaka, zdaj pa kolni, kakor hočeš,» je dejal Štefan. «Sedaj nam hudoba ne more do živnega.» Bal se je pa še vedno tako, da je šklepetal z zobmi in so se mu tresle hlače.

Tedaj so pričeli s kopanjem. Jaka je kmalu zadel s krampom na nekaj trdega in vzkliknil: «Smo že pri njem!» «V skalo si zadel, Jaka,» mu je razjasnil Tine. «Poslušaj!» ga je zagotavljal Jaka in ponovno zamahnil s krampom. «No, vidiš, že zopet si zadel v skalo,» mu je rekel Tine. Jaka je kopal naprej in nenadoma opazil železno škatlo: «Je že tu!» Štefan je hitro pokleknil in odstranjeval z rokama prst, a škatle še ni mogel dvigniti. «Hudoba jo drži spodaj,» je menil Jaka. Ko pa je napel Štefan vse sile, je izvlekel «ščac».

Po dolgotrajnem poizkušanju se jim je posrečilo odpreti tudi notranjo škatlico. «Denar imamo!» je zavpil Štefan. Jaka pa je hitro ukazal: «Škatlo zapri! Šteli bomo pri peku!» Tinetu, ki je pokazal srečni štor, pa je dejal: «Tine, ti dobiš zaslužen križec, mi pa medalje. Z denarjem, ki smo ga dobili tu, bomo potovali po svetu, v Ameriko, Afriko in Azijo. Časopisi bodo pisali o tem.»

Pri peku so odprli škatlo in našli v njej 14.500 papirnatih kron prejšnje in sedanje avstrijske veljave. Veseli uspeha so le obžalovali, da niso izkopali zaklada že prej, ko je imel izkopani denar mnogo veljave.

Prepričani so bili, da so izkopali šele mali del ogromnega bogastva, ki leži zakopano v Šmarjetni gori. Zato pričakujemo, da se ponovno polotijo dela, in jim želimo tokrat popolnega uspeha, čeprav se zatrjuje, da jim je ta «zaklad» podtaknil hudomušni Tine. — Opazovalci.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Ženske skrivnosti.

A.: «Kdor hoče zvedeti za vse ženske skrivnosti, naj se oženi.»

B.: «In naj potem išče skrivnosti pri svoji ženi?»

A.: «Ne, ne, on naj samo posluša skrivnosti, ki mu jih bo pravila žena o drugih ženskah.»

Zagača.

Ožbovt. «Imel sem prav lepega konja. Ker pa nisem imel krme, sem zamenjal žival za voz sena. Sedaj imam seno, a nimam konja. Svetuj mi, kaj naj napravim.»

Gašper: «Najbolje je, če se dogovoriš z onim, ki ima konja, da ti ga posodi za toliko časa, da bo pojedel tvoje seno.»

Ne gre.

Prijatelj nekega sodnika se je hotel ločiti od svoje žene. Ker pa so bili trije otroci, mu je sodnik svetoval, naj rajši počaka, ker treh otrok ni mogoče razdeliti na dva dela.

Čez dalje časa je sodnik zopet srečal prijatelja ter ga nagovoril: «No, kakor sem slišal, je bila pri vas štorclja. Kako je z ločitvijo?»

«Pusti, pusti, saj se ne moreva ločiti,» je odvrnil prijatelj. «dobil sem namreč dvojčke.»

Nikjer tako dobro
in ceno kot pri **Tekstilbazarju**
je blago! Kdor pride v Ljubljano, naj si ogleda
cene blaga pri

Tekstilbazarju na Krekovem trgu 10

96 ali pa pišite po cenik.

Od 25. maja naprej zopet za četrtino znižane cene.

Ljubezen.

Zena: «Ah, dragi, ali je še kaj lepšega na svetu kakor ljubezen?»

Mož: «Nič na vsem svetu. Kje pa je večerja?»

Veselje do živali.

Špela: «Moj sinko ima silno veselje do živali.»

Jera: «Srečna si, da imaš sina s tako usmiljenim srcem. Kaj ga pa boš dala učiti?»

Špela: «Za mesarja.»

Veliki ljudje.

Na dvoru angleškega kralja Jakoba I. se je mudil nekoč neki francoski poslanik, ki je bil izredno velike postave. Ker je pokazal jako malo razsodnosti in razuma, je vprašal kralj svojega kancelarja Bacona, kako sodi o njem.

«Gospod,» je ta odvrnil, «veliki ljudje so pogostoma podobni visokim hišam štirih do petih nadstropij, pri katerih so najvišji prostori najslabše opremljeni.»

Dober odgovor.

Učitelj je dal v šoli pristo nalogo, kaj bi kdo počel, ako bi imel milijon dinarjev premoženja.

Vsi so o tem napisali nekaj, samo mali Izak je vihal nos ter oddal nazadnje prazen papir.

«Kaj, Izak, to je tvoje delo? Vsi tvoji tovariši so napisali več strani, ti pa ničesar?»

«Prav to je,» je odgovoril Izak, «kar bi jaz počel, če bi imel milijon dinarjev.»

Milo za drago.

Oče: «Kaj, vi lopov, hočete mojo hčerko za ženo! Takšnemu malopridnežu je pa že ne dam! Ali ji lahko nudite to, kar ima ona pri meni doma?»

Snubec: «Le pomirite se, dragi gospod, pri meni bo imela isto kakor pri vas, kajti jaz znam še bolj psovati kakor vi.»

On ne more.

A.: «Vsak človek bi moral pri delu prepevati.»

B.: «Moj brat tega ne more.»

A.: «Zakaj ne?»

B.: «Ker je godec na trompeto.»

Pomagati je morala.

Ančka: «In ti si se dala brez nadaljnega poljubiti od Janeza?»

Marjanca: «Dala? Še pomagati sem mu morala...»

Slikar in žena.

V plujskem okraju so pred vojno v neki fari dali preslikati domačo cerkev. Najeti slikar je bil Nемеc. Ob delavnikih so prihajale zjutraj kakor običajno stare ženice k maši in ko je nekoč omenjeni slikar ravno barval nekega svetnika, je stara ženica, ki se je po maši nekoliko pomudila v cerkvi, prišla k njemu in ga vprašala: «Gospod, kakšen svetnik pa je to?»

Slikar je ni razumel in je odgovoril v svojem nemškem narečju: «Basnit». (Ne vem.)

KOSE

fine koroške, garantirane, dolge po 60 in 65 cm, razpošiljamo **poštinske prosto** po povzetju **3 kose za 70 Din.** Če naročite 6 kos, damo **eno po vrhu zastavlj.**

„RADIOL“, Ljubljana, Krekov trg 10/e.

Evo zlatnik!

Poglejte si ga dobro,

kako je lep in

blesteč zlatnik po 10 fr.!

Kupite si še danes

ZLATOROG terpentinovo milo

in prepričajte se o njegovi nedosegljivi kakovosti.

Ako Vam je sreča mila, boste našli pri uporabi tudi

Vi skriti zaklad,

pristni zlatnik

po 10 frankov!

Zenica je vzdihnila: «O, sveti Basnit, prosí za nas!»

Pa je vprašala ženica še za drugega svetnika in je slikar jezno odgovoril: «Geveg». (Pojdi stran.)

Zenica je znova zaprosila: «O, sveti Geveg, prosí za nas!»

Pobožna ženica pa ni mirovala in je vprašala še za tretjega svetnika, nakar jo je slikar razkačen zgrabil in zakričal: «Maršhinavs». (Zgini ven.)

Vsa preplašena je ženica sklenila roke in vzdihnila: «O, preljubi sveti Maršhinavs, zakaj so pa ta gospod tako hudi?»

Pomota.

Sodnik: «Vi ste obdolženi, da ste v hotelu ukradli žlico.»

Obtoženec: «Bila je pomota, gospod sodnik.»

Sodnik: «Kako to?»

Obtoženec: «Jaz sem mislil, da je bila srebrna.»

Listnica uredništva

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Tiskovni zakon je zelo strog. Zato mislimo, da je tudi v Vašem interesu, če se dopis ne priobči. Ali imate priče, ki bi vse očitke potrdile?

Verače. Opozarjamo na tiskovni zakon, ki gotovih izrazov ne dopušča, čeprav bi bili mogoče upravičeni. V vašem interesu je, da se ono opusti. Prosimo za odgovor, kako mislite.

Bukovšica. Zaradi strogega tiskovnega zakona nemogoče priobčiti.

Preloka. Vse prehudo za naš tiskovni zakon. Krašnja. Tiskovni zakon pravi, da ne smemo priobčiti.

Slivnica pri Celju. Dajte nam poslati kaj v prozi, kar nam bo gotovo dobro došlo. Pesmi priobčujemo le za gotove prilike. Tudi o drugih stvareh nam poročajte iz Vašega kraja.

Črnc pri Brežicah. Je v navskrižju s tiskovnim zakonom. Zato nismo priobčili.

Verd — Sv Lovrenc na Dravskem polju. Žal, tiskovni zakon onemogoča priobčenje.

Marija Gradec. Dopis bi žal imel opravka s tiskovnim zakonom. Zato smo ga odložili.

Mariščak pri Mali Nedelji. Dopis je brez podpisa in proti tiskovnemu zakonu. V koš!

Krašnja pri Lukovici. Dopis je žal proti tiskovnemu zakonu, zato ga nismo mogli priobčiti.

Studenec pri Krškem. Tiskovni zakon onemogoča priobčitev.

Domanjšovei (Prekmurje). Omenjene spise smo prejeli. Nekatere bomo objavili, ko pride vrsta nanje.

Iz občine Sv. Kristof. Vašega dopisa nismo prejeli.

Mnogi ne vedo, da je glavni vzrok mnogih trpljenj in bolezní slabo negovano in zato občutljivo telo. Ni domišljavost, temveč le izprijenje prirodnega zakona, če negujemo polt in lase. Za racionalno nego telesa slišimo vedno spet hvaliti: Fellerjevo pravo kavkaška Elsa p... mado za obraz in kožo, Fellerjevo močno Elsa p... mado za lase, Elsa milo zdravja in lepote, ki ne

V našem kraju

se posebno ostro občuti vsaka nagla sprememba vremena: nabod, kašelj, hripavost, vrabobol, trganje v udih, zobobol in glavobol so sedaj pri nas na dnevnem redu. Prav posebno mučijo tedaj revmatične bolečine. Po naših ugodnih izkušnjah pa se je pokazal kot

zahvaljuje svoje pristaše samo prijetnim vonjem, temveč tudi koristnim sestavinam, ki oplemenjujejo kožo. Elsa milo se dobi 5 vrst: Elsa lilijno mlečno, glicerinsko, boraksovo, katransko ter milo za britje. Za poizkušnjo se moreta naročiti 2 lončka pomade za 38 Din; 5 mil za 52 Din, že z zavojnico in poštnino pri lekarnarju Eugenu V. Fellerju, Stubica Donja, Elsatrg 360, Hrvatska.

MALI OGLASI

Prodajam 10 vagonov bukovega oglja.
Naslov pove uprava «Domovine».

Sadjevec

prvovrsten in mošanska jabolka proda A. OSET, Maribor.

Kot nagrada

Novo dvokolo ali sportni voziček!

Kdor kupi ali posreduje, da proda podpisana trdka 10 novih dvokoles ali otroških vozičkov v letošnjem letu, dobi kot nagrado novo dvokolo, kompletno z angleško pnevmatiko, ali otroški sportni voziček. — Zahtevajte cenik! — Prodaja tudi na obroke. — Največje skladišče dvokoles, otroških vozičkov in pnevmatike. — «Tribuna», F. B. L., tovarna dvokoles, otroških vozičkov in delov, Ljubljana, Karlovška cesta 4.

REVMATIZEM

Izjava hvaležnosti.

Gospodu dr. Ivanu Rahlejevu

Beograd

Košovska ulica 43.

Spoštovani g. doktor! — Vaše učinkovito zdravilo «Radio Balsamika» ozdravilo me je od dolgotrajnega revmatizma in nima stvari, glede katerih bi mogel, da se Vam zahvaljujem na trudu za rešitev človeštva. Porabil sem samo eno steklenico, pa sem takoj zapazil, da me zapuščata ona muka in neznošna bol. Sedaj sem skoro leto dni prost groznih in neznošljivih bolečin. Priporočil sem zdravilo tukajšnjim lekarnam in, hvala Bogu, lekarnar Gvozden Matić jih je že nabavil. Velika hvala Vam, nesmrtni doktor, in živeli!

Vaš hvaležni spoštovalec

Drag. J. Protić,

srežki poglavar v. p.

Zdravilo „Radio Balsamika“ izdeluje, prodaja in pošilja s povzetjem laboratorij „Radio Balsamika“, Beograd, Kosovska ulica 43.

Semensko

ajdo

prvovrstno

nudi naiceneje

Pavel Bertoncej

valjčni mlin, Domžale.

vedno zanesljiv ublažitelj bolečin Fellerjev biagodišeči «Elsaflud», katerega so že naši roditelji in dedje uporabljali kot priljubljeno domače sredstvo in kosmetikum. Uporaba «Elsafludja» vedno prija, bodisi odnotraj ali odzunaj. Je močnejši in krepkejšega dejstva kot francosko žganje. 6 dvojnatih ali 2 specialni steklenici za 63— Din, 12 dvojnatih ali 4 specialne stekle-

nice za 99— Din, 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic za 250— Din, že obenem z zabojem in poštnino po povzetju ali proti plačilu vnaprej razpošilja lekarnar Eugen V. Feller v Stubici Donjoj, Elsatrg 360, Hrvatska.

Posamezne steklenice Elsa-fluida se daje v lekarnah in sorodni trgovinah ob znižanih cenah po 9 Din.

Štajerska klet Oset v Mariboru

NARODNI DOM

Izvrstno vino. — Kegljišče.

Srebrne krone, goldinarje in zlatnike kupuje URBANC, Narodni dom, Maribor.

Ivan Kravos, Maribor

Aleksandrova cesta št. 13

Zaloga vsakovrstnih usnatih torbilo in kovčkov, gamaš, nahrbtnikov, oprem za konje, kakor tudi pritiskiln. kovčki za vzorce in potnike so izvrše natančno po naročilu v lastni torbarski delavnici na Slomškovem trgu št. 6.

Epohalna novost!

Prvič v Jugoslaviji!

Bogato ilustrirani

album modernega pohištva

z nad 160 najnovjšimi vzorci spalnice, jedilnice, kuhinje in raznega tapetniškega blaga je izdala te dni z velikimi žrtvami misarska trdka

Erman & Arhar v Št. Vidu nad Ljubljano.

da seznanijo široko javnost s svojimi preciznimi in cenimi izdelki. Interesenti, ki naroče pri tvrdki pohištva vsaj za 3000 Din, dobe album brezplačno. Vsem ostalim pa se dopolnje po lastni ceni 50 Din poštnine pristo. Lastna tapetniška in moderno urejena misarska delavnica.

Stalno v zalogi večja izbira spalnice, jedilnice itd. po konkurenčnih cenah.

Prpričajte se. Naročite album, dokler naklada ne poidi!

KOLESA

kupite najboljše pri tvrdki

in vse potrebščine

OSRAM

EXCELLA

žarnice

šivalni stroji.

J. GOREC

Ljubljana, Dunajska cesta 1 v palači Ljubljanske kreditne banke in Gospodarskega sveta 14 v hiši gostilne Novi svet.

Ne pomaga nič! — Prepričajte se!

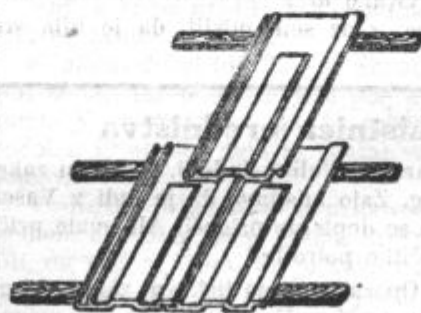
Da se kupuje najbolj trpežno blago za ženske in moške obleke le v domači znači trgovini pri

Kar je res! Češniku je pa le res!

Češniku

Ljubljana, Lingarjeva ulica

Najročja izbira svilnatih rut in šerp.

Najtrpežnejše strešno kritje!

Združene opekarne, d. d. v Ljubljani

prej VIDIC-KNEZ, tovarne na Viču in Brdu

nudijo v poljubni množini, takoj dobavno, najboljše preizkušene modele strošnikov, z eno ali droma zarezama, kakor tudi bobrovcev (biber) in

zidno opeko.

Stekleni strešnik stalno na zalogi.

Na željo se pošljeta takoj popis in ponudba!

Miklošičeva c. 13